

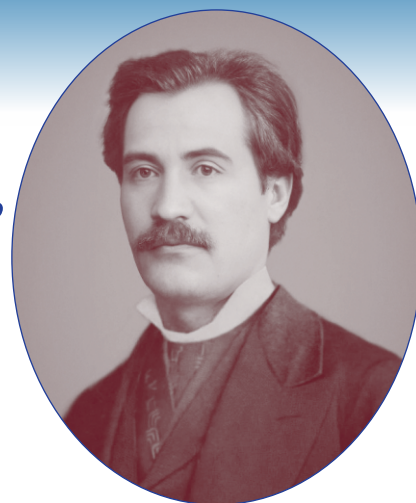
Copii, peste câteva zile vacanța ia sfârșit, iar voi, mai mici, mai mari, cu ghiozdanul în spate veți pași iar pe porțile școlilor.

Învățați, pentru că o faceți pentru voi, o faceți pentru a putea duce mai sus ceea ce părinții voștri au înălțat!

Cronica Timpului

Motto:
„Societatea e mișcare,
statul e stabilitate!”

Mihai Eminescu
1850-1889

Uniunea Ziaristilor
Profesioniști din România

Publicație de cultură, atitudine și performanță

Anul XII
nr. 136-137
septembrie -
octombrie
2026

In memoriam
Rodica SUBȚIRELU

Paginile 4, 5, 6

Mihai Eminescu
frate adevărat cu codrul

✍️ Ovidiu TUTUIANU

Paginile 2 și 3

Pierdem **pariul lui**
Pascal? ...⁽¹⁾

✍️ Nicolae VASILE

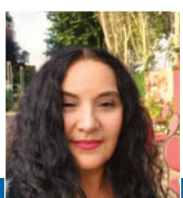
Pagina 7

Che Bella Voce (X)
Darul cel tainic

✍️ Santuzza TĂLMĂCEANU DINESCU

Paginile 8,9

Tenorul Paul Celmare,
de pe scenele românești spre
marea finală de la Szczecin

✍️ Teodora MARIN

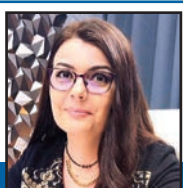
Pagina 15

70 de ani de la înființarea
orchestrei inginerilor

✍️ Nicolae VASILE

Pagina 17,18

Ordinul de protecție:
scutul legal al victimelor
violentei domestice din România (V)

✍️ Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU

Paginile 23

COVER prezintă
artiștii plastici

✍️ Vergil COJOCARU - COVER

Paginile 11, 12, 13, 14, 24

25 octombrie 1944

O zi a victoriei, o zi a jervei supreme

Ultimele brazde de pământ românesc au fost curățate de neghina hitleristă

În această măreață zi se cuvine să cinstim memoria
celor ce au murit pentru ca patria să se reîntregească,
dar și să îi sărbătorim pe cei ce azi apără ceea ce înaintașii lor au plătit cu sânge

La mulți ani, ARMATĂ ROMÂNĂ!

Către Directorul
Editurii „TEHNICA-INFO”
De prof. A. Marin

Prin prezenta confirm ca
moștenitor al dreptului de autor
al tatălui meu Daghi, Ion
ca ziarul „Cronica timpului”
din București, să reproducă pe
paginile ziarului opera „Eminesciana
plastică” compusă din 39 tablouri
fără nici o remunerație

Oleg Daghi:

Prefață

Începând cu acest număr, toate articolele despre Mihai Eminescu vor fi însoțite de câte o pictură din cele 39 cuprinse în Albumul „Eminesciana plastică”, autor Ion Daghi, publicat de Editura „TEHNICA-INFO” la Chișinău, în anul 2018, și de scurte descrieri ale operei respective preluate din aceeași carte.

Mulțumim pe această cale domnului Oleg Daghi, fiul autorului, moștenitorul dreptului de autor, pentru acordul publicării copiilor acestor opere în Revista „Cronica Timpului”, acord publicat în acest articol.

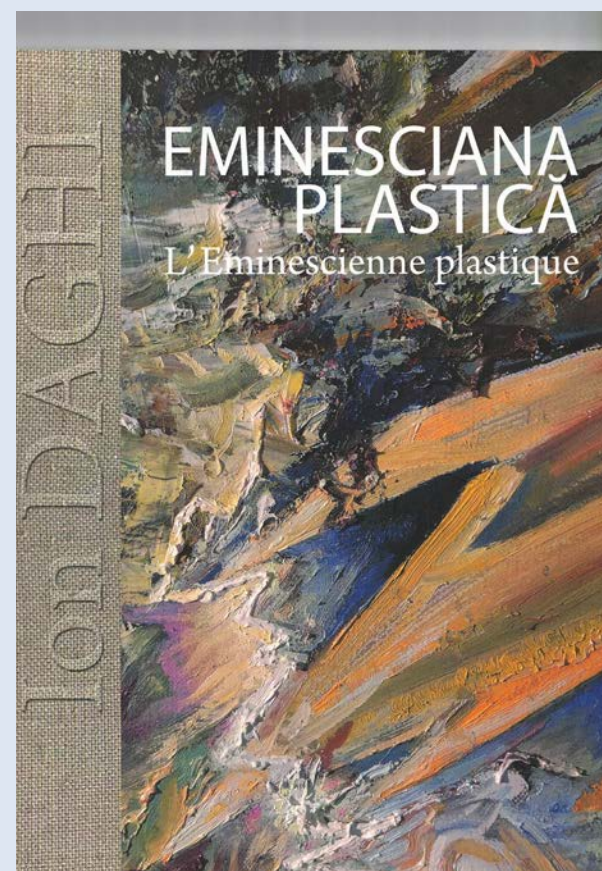
În primul articol din această serie publicăm prefața autorului și pictura „Mihai Eminescu” realizată în anul 2014.

Nicolae VASILE

Albumul „Eminesciana plastică” reprezintă un ciclu filozofic, care cuprinde 39 opere de pictură dedicate Luceafărului poeziei românești, Mihai Eminescu, poetului nepereche, care a trăit doar 39 ani.

Asupra acestui ciclu am lucrat aproape 50 de ani. Pentru a obține o satisfacție spirituală deplină de la perceperea acestor opere trebuie, mai întâi, înțelese poemele eminesciene, cunoscând artisticul limbajului plastic și, nu în ultimul rând, să ai un grad suficient de cultură generală. Am tras această concluzie în urma întâlnirilor cu personalități notorii nu numai din Republica Moldova, dar și din Europa și alte țări ale lumii, care au avut ocazia să mediteze asupra tablourilor la vreo expoziție sau chiar în atelier. Printre ei sunt Edmond Juve, președintele Academiei Europene de Știință, Literatură și Artă; Gerard Collin, dr., expert UNESCO; reprezentanți ai Patrimoniului Cultural al Europei; reprezentanți ai unor ambasade străine acreditate în Republica Moldova.

Albumul reprezintă un viu interes pentru participării la congresele eminescologilor care au loc în Republica Moldova, dar și

pentru toți doritorii de a-l cunoaște mai vast și mai profund pe Luceafărul poeziei românești, Mihai Eminescu.

Ion Daghi

Mihai Eminescu - frate adevărat cu codrul!

Ovidiu Țuțuianu

Natura este omniprezentă în opera eminesciană. Practic, toate componentele florei și faunei naționale devin decoruri sau personaje ale minunatelor sale relatări lirice. Întâlnim referiri, imagini și sentimente privind pădurea în general și mai ales codrul adică pădurea matură/bătrână, ca o evidentă obsesie pozitivă și motivată a autorului.

Potrivit eminescologului George Călinescu: „Pădurea noastră empirică are o durată limitată, fiind supusă dezagregării, **codrul** eminescian însă «crește» peste marginile de timp ale domniilor, peste acelea ale răscolului, el este de veci: Neamurile-mbătrâneau / Crăiile se treceau / Numai **codri** tăi creșteau”... O analiză preliminară cantitativă a liricii eminesciene ne relevă două moduri în care **pădurea/codrul** sunt prezente: chiar în titlul poeziilor și respectiv, în cuprinsul acestora. Câteva exemple din prima categorie ar fi următoarele: Fiind băiet **păduri** cutreieram; **Codru** și salon; **Codrule** Măria Ta ; Ea-și urma cărarea-n **codru**; Freamăt de **codru**; La mijloc de **codru**; Luna iese dintre **codri**; Mușatin și **codrul**; Povestea **codrului** etc.

Exemplele din cea de a doua categorie sunt mult mai numeroase.

Semnificația patriotică. Un exemplu elocvent în acest sens este *Scrisoarea III*. Aici nu numai **codrul**, ci întreaga natură participă activ la luptă, devenind pavăză, scut al apărării țării, erou. De remarcat că „lăitmotivul forestier” este prefațat la începutul „scrisorii”, chiar în visul sultanului care vine să-l supună pe voievodul valah Mircea. Luna preschimbată în fecioară „Înflorește cărarea ca de pasul blândeii primăveri; / Ochii ei sunt plini de umbra tănuțelor dureri; / **Codrii** se înflorează de atâta frumusețe,... Apoi **codrul** este prezent în permanență de la organizare și început până la sfârșitul victorios al bătăliei. Organizare: „Ieniceri, copii de suflet ai lui Allah și spahii /

Vin de-ntunece pământul la Rovine în câmpii; / Răspândindu-se în roiiuri, întind corturile mari / Numa-n zarea depărtată sună **codrul** de stejari!; Început: „Și abia pleacă bătrânul ...Ce mai freamăt, ce mai zbucium! / **Codrul** clocoti de zgomot și de arme și de bucium; Sfârșit: „Cu un nimb de biruință; fulger lung încremenit / Mărginește munții negri în întregul asfințit, / Pân'ce izvorăsc din veacuri stele una câte una / Și din neguri, dintre **codri**, tremurând s-arată luna”...

O atenție specială ne atrage celebra poezie patriotică *Doina*. Citând zicala populară „**codrul** frate cu românul” autorul semnalează o situație total necorespunzătoare din vremea sa, care din păcate s-a agravat în zilele noastre și anume, despădurirea sălbatică:...,Își dezbracă țara

sânul, / **Codrul** - frate cu românul - /
De secure se tot pleacă / Și izvoarele îi
seacă- / Sărac în țară săracă! Pe de altă
parte, spre sfârșitul poeziei, patriotul
Eminescu în invocarea către voievodul
Ștefan cel Mare, conferă **codrului** și rol
de salvator în fața năpădirii Moldovei
de dușmani „din hotară în hotară”:
„Ștefane, Măria Ta / Tu la Putna nu mai
sta / Las' Arhimandritului / Toată grija
schitului...Să te-aud din corn sunând
/ Și Moldova adunând. / De-i suna din
corn odată / Ai s-aduni Moldova toată,
/ De-i suna de două ori / Îți vin **codri-n**
ajutor”...

Semnificația erotică. În întreaga
literatură universală iubirea și natura se
înscriu printre cele mai prezente teme,
având în vedere simbioza strânsă între
om și mediul înconjurător. „În literatura
română, până la M. Eminescu, cele două
aspecte preferate apăreau în viziuni
distincte și specii diferite. La Eminescu
aceste două teme apar îngemănate,
împietire ce conferă altă notă de
originalitate și particularitate creației”.
La el, romanticilor îndrăgostiți, natura
le apare mai bogată, mai frumoasă iar
muzicalitatea acesteia le intensifică
sentimentul de iubire. Dintre toate
componentele naturii, **pădurea/codrul**
devin cele mai adecvate cadre de
manifestare și depozitare (*leitmotive*)
ale poveștilor erotice. De remarcat
faptul că în lirica eminesciană „scenele
de dragoste nu cuprind gesturi lascive,
carnale...iubirea este sacralizată, iar
cei doi îndrăgostiți, cu chip și suflet
angelic, conferă iubirii dumnezeire.

În poemul *Călin* (*File din povești*)
întâlnim o sumedenie de „leitmotive forestiere”.
Primul apare chiar la începutul poemei
fiind inclus în cadrul nocturn al desfășurării

acțiunii: *Pe un deal răsare luna, ca o vatră de
jăritic / Rumenind străvechii codri și castelul
singuratic...* În castel trăiește o gingașă fată
de crai/împărat care este vizitată, în timpul

somnului de un „zburător cu negre
plete”. În urma repetatelor întâlniri
amoroase, tânăra naște un băiat, fiind
în prealabil, alungată de părinți și
găsindu-și refugiul în natură. Peste
șapte ani „voinicul cu ochi de vultur”
se întoarce la castel într-un decor de
toamnă când „**pădurea** lin suspină”.
El coboară „pe potica dinspre
codri...”, își întâlnește fiul (de care
nu știa !) care se numește Călin, ca și
tatăl. Urmează o nuntă ca-n povești
cu frumoasa fată în decorul minunat
al „**codrilor de aramă**” și al „**pădurii**
de argint”.

Scrisoarea IV este o altă poezie
în care natura (inclusiv **codrul**) sunt
martori ai iubirii dintre „cavaler” și
„copila cea de aur” ; iar măiestria
autorului face ca acești martori să
vibreze în rezonanță cu erotismul :
„Luna tremură pe **codri**, se aprinde,
se mărește” și... „**Codrul** pare tot
mai mare, parcă vine mai aproape
/ Dimpună cu al lunei disc,
stăpânitor de ape”.

Iarreferitor la împlinirea „organică”
a erotismului cu cadrul natural
reprezentat prin **codru**, reputatul
eminescolog Nicolae Georgescu
semnalează prezența ultimelor copii
ale poeziilor *Ce te legeni...* și *La
mijloc de codru* în caietul cu ultimele
forme ale elegiilor de iubire (*S-a dus amorul...*
Adio etc.) comunicate de Eminescu în primăvara
anului 1883 revistei „Familia”.

80

Marian DUMITRU,

omul momentelor cheie, chiar și la 80 de ani

Unul dintre poeții români reprezentativi
ai generației contemporane, Marian DU-
MITRU a împlinit recent 80 de ani. Ne-am
intersecat existențele, unul dintre argu-
mentele unei compatibilități aparte fiind
și acela că ambii facem literatură provenind
din domenii economice în care am ajuns la
niveluri naționale de vârf. Totuși, întâlnirea
esențială a avut loc într-un domeniu de mij-
loc, cel al presei scrise, la Revista „Cronica
Timpului”, a Uniunii Ziariștilor Profesio-
niști din România, unde de ceva timp are
poziția de redactor-șef. Îi mulțumesc și cu
această ocazie că a acceptat să pună umă-
rul la renașterea acestei publicații, după
dispariția fondatorului acesteia, Doru Dinu
GLĂVAN.

Fiind un scriitor consacrat, listele reali-
zărilor sale literare se găsesc pe mai mul-
te surse tipărite sau online, așa că mi-am
propus să fac altceva, să-i scot în evidență
rolul de renașcător, de făuritor de momente
cheie atât în viață, cât și în activitate.

În anul 2010, renăște, ca director, Re-
vista „Cronica Fundațiilor”, a Fundației
 Internaționale „Mihai Eminescu”, după
decesul poetului Mircea MICU, pe care a
condus-o până în anul 2013.

După aceea îl regăsim în rândul mem-
brilor fondatori ai Revistei „Cronica Tim-
pului”, la a cărei renaștere a contribuit în
actuala structură de conducere.

În numărul 1 al noii publicații, apărut
în 15 ianuarie 2015, acad. Ion DODU BĂ-
LAN îl prezintă, în cronica volumului de
versuri „*Maria lacrimilor mute*”, Editura
SemnE: „născut ca ecou al unei întâmplări

cu conotații autobiografice dureroase și
tragice, pierderea soției iubite. (...) Singu-
rătatea, departe de a fi cel mai bun tovarăș,
cum credea marele poet englez Milton, este
înfernul în care omul se zbușumă”.

Îl regăsim, renăscut, pe 15 decembrie
2016, când Antoneta RĂDOI spunea:
„Am fost la lansarea celui mai recent vo-
lum de poezie, „*Fiorul cu inel de aur*”,
și am participat și la alte întâlniri poetice
și scriitoricești cu distinsul domn Mari-
an DUMITRU. Cel mai mult m-a impres-
ionat politețea sa, disciplina cu care își
tratează interlocutorii. Are în acest sens
ceva SFÂNT, parcă! Pe femei le tratează
cu deosebită considerație, iar pe FEMEIA
din viața lui, pe doctorița Octaviana, ca
pe o ZEITĂ a lui, căreia sigur i-a dedicat
multe poeme!”

<https://ivanacristescu.wordpress.com/2017/02/02/poetul-marian-dumitru-in-viziunea-criticilor-literari-si-amea/>
(24/12/2016 Antoaneta Rădoi)

Că tot este la modă, să vedem ce spune
Inteligența Artificială despre poetul Marian
DUMITRU:

„Marian Dumitru nu pare să fie un poet
al confesiunii spontane, ci unul al **con-
strucției poetice**. Critica pe care am gă-
sit-o insistă asupra câtorva trăsături:

Cultul formei

Este atras de prozodia clasică, de rimă,
sonet și de arhitectura atent construită a
versului. O prezentare critică a volumului
„*Maria lacrimilor mute*” îl definește chiar
drept un reprezentant al unui „**neoparnasi-**

anism”, cu filiații către Ion Barbu și către
tradiția hermetică.

Ingenieria cuvântului

Emil Lungeanu îl numește, într-o for-
mulare memorabilă, un poet al „**ingine-
riilor de cuvinte**” și al oximoroanelor.
Idea este importantă: poezia lui nu
urmărește numai emoția, ci și surpri-
za intelectuală produsă de asocie-
rea cuvintelor.

Muzicalitatea

Ion Dodu Bălan remarcă va-
rietatea tematică, profunzimea
și îndrăzneala gândurilor; dar și
„noutatea surprinzătoare a expre-
siei” și frecvența rimelor bogate, cu
efect de muzicalitate.

O poezie lucidă

Este semnificativ faptul că Ion Rotaru
i-ar fi consacrat un subcapitol în istoria
sa literară, caracterizându-l drept un **liric
extrem de lucid**.

Filiația literară

Din ceea ce am găsit, Marian Dumitru
se înscrie mai degrabă într-o linie **parnasi-
ană și ermetică** decât în poezia minimalis-
tă sau colocvială a multora dintre autorii
mai recentii.”

Ce renașteri ne pregătește Marinuș, așa
este cunoscut printre apropiați, la 80 de
ani? Să-i dea Dumnezeu viață lungă și să-
nătoasă ca să ne arate!

Nicolae VASILE

Rodica SUBȚIRELU a fost unul dintre apostolii celui răstignit pe crucea jurnalismului românesc, Doru Dinu GLĂVAN, în urma succesului obținut pentru breaslă, și anume ridicarea standardului acesteia de la organizație profesională la acela de uniune de creație, în urma căreia membrii săi se pot numi artiști și au dreptul să primească o indemnizație, ipostaze provocatoare de orgolii. Ca de obicei, deșelănătorul de nou nu rezistă vieții ulterioare și plătește tensiunea creată prin administrarea defectuoasă a succesului.

Dispariția lui Doru a fost și primul pas spre neant al Rodicăi. Cu echipa sa pusese cărămizi importante în creșterea zidului de credibilitate în ale creației jurnalistice, prin Revista „Cronica Timpului”, „Teatrul NostruM” și „Serata Eminescu, Jurnalistul”. Evident că au existat și opinii adverse. Ce să dăm atâta atenție unei “echipe de stewardese”!, ziceau unii. Să nu uităm că apostolii lui Isus nu erau teologi, ci oameni simpli, principala lor calitate constând în aceea că au fost acolo la momentul potrivit și au avut o credință de nestrămutat în învățătorul lor.

Momentul de cumpănă a trecut, structura de creație s-a revigorat pe toate cele trei componente. Cu nervii consumați la maxim, mascați de calmul ei proverbial, Rodica reușea să acopere și efectele unei boli necruțătoare, readucând satisfacția succesului în cadrul echipei. Dar, din nou, administrarea unui succes nu a produs numai satisfacții, existând unii fără răbdarea cuvenită, care s-au grăbit să treacă pe numele lor unele dintre succesele echipei, indignarea agravând starea de sănătate a celei pentru care timpul nu a mai avut răbdare. A trecut în lumea cealaltă cu aceeași serenitate. Dumnezeu să o odihnească!

Nicolae VASILE

RODICA SUBȚIRELU

sau farmecul discret al poeziei

A fost una din cele mai frumoase stewardese ale TAROM-ului.

Aici, a dat viață cenaclului literar ”PASĂREA MĂIASTRĂ”.

Ca o pasăre uimitoare și fascinantă a zburat printre vocabule... printre metafore.

Așa am cunoscut-o...i-am recitat din poeziile delicate, încărcate de puritate, noblețe și rafinament, la lansările ei de carte, la seratele eminesciene.

Ca un nor azuriu și entuziast, a coborât, mai întâi, pe pământ, și a dat viață Fundației „Mihai Eminescu”, Revistei „Cronica Timpului” și desigur, „Teatrului NostruM”. Mereu aproape în aceste realizări, i-au fost inginerul, scriitorul și ziaristul Nicolae Vasile, stewardesa și actrița Mariana Anghel, avocatul, dar și avocatul actor, George Vlaicu, compozitorul și scriitorul Marin Voican-Ghioroiu.

Rodica Subțirelu... implicare, tenacitate, devotament, dăruire, iubire.

La spectacolele-eveniment întru Eminescu, mă prezenta, de fiecare dată, cu zâmbet și căldură, „urmează acum, actrița Doina Ghițescu, spumoasa șampanie a seratelor noastre”.

Aproape, imperceptibil, a venit și ultimul zbor.

De la fereastra avionului, cu acel surâs, care ne amintește de femeia frumoasă de odinioară, Rodica Subțirelu ne spune nouă, celor din echipa Teatrului NostruM, „La revedere, copiii mei!”

Actrița Doina GHIȚESCU

A plecat dintre noi, înapoi între stele

A plecat dintre noi, dar nu ne-a părăsit pentru totdeauna, unica, erudita publicistă Rodica SUBȚIRELU.

Unul dintre cei mai fini cunoscători ai spiritului românesc, om de cultură, lasă în urma sa, îndurerată, nu doar o familie, ci o întreagă comunitate jurnalistică și artistică. Ea s-a împotrivit degradării spirituale prin scrisul său ferm, prin revista „Cronica Timpului” și prin proiectele de teatru pe care le-a însoțit.

Datorită ei am devenit jurnalist, membru al UZPR. Împreună am căutat să aducem ceva nou, serios, care să reprezinte valorile naționale trecute și prezente, puse în slujba adevărului.

A fost o personalitate marcantă care și-a dus proiectele la apogeu, transformând „Teatrul NostruM” și seratele dedicate lui Eminescu în adevărate evenimente de referință. Am avut privilegiul de a juca împreună în două piese de teatru. Rămâne pentru mine o Julietă vizionară, coborâtă de pe bolta senină direct pe planeta noastră, o prezență de o grație rară. Pe scenă și în spirit, ea a întruchipat noblețea uneia dintre cele mai demne, tulburătoare și frumoase iubite din universul lui Brâncuși – o muză atemporală a creativității pure și a dăruirii absolute. Dincolo de micile orgolii, moștenirea revistei „Cronica Timpului” trebuie să meargă mai departe liberă și demnă, exact așa cum a visat-o și a condus-o ea.

Să ne rugăm pentru Rodica SUBȚIRELU. Dumnezeu să o ierte și să o odihnească în pace și în lumina Sa eternă!

Petre RĂCĂNEL

DIALOGURI RĂZLEȚE

București, 2005, redacția revistei Cronica Fundațiilor.

– Bună ziua! O caut pe doamna Rodica Subțirelu, director al revistei Cronica Fundațiilor.

De la biroul din fața mea, se ridică o doamnă înaltă, frumoasă, elegantă, îmbrăcată în culorile blânde ale toamnei, cu un chip încadrat de zulfuri aurii. Cu o voce melodioasă, dulce și amabilă, îmi răspunde:

– Bună ziua, poftiți, eu sunt.

– Sunt profesoara Corina Diaconescu, soția scriitorului Mihail Diaconescu – și adaug eu zâmbind – pe post de curier special... Am adus textul despre care ați discutat la telefon, pentru publicare.

– Aveți umor. Mulțumesc, bine ați venit! Mă bucur să vă cunosc.

– Și eu vă mulțumesc, în numele soțului meu. Să știți că el admiră mult ceea ce faceți. Îi place conținutul și aspectul publicației. Fiind el însuși creator și director de revistă de cultură, înțelege foarte bine ce înseamnă să realizezi așa ceva. Mi-a spus că sunteți din Ardeal.

– Da, sunt moață din Lunca Vașcăului.

– Da’ și eu sunt moață de la Brad. Și să știți că în fața casei mele de pe strada Avram Iancu se afla borna pe care scria Vașcău, 62 km...o vedeam în clipa când ieșeam pe poartă.

– Iacă, ne-am întâlnit două moațe în mijlocul Bucureștiului! Hai să ne-mbrățișăm!

Și astfel a început colaborarea noastră și o lungă și frumoasă prietenie.

Cursa de pasageri București-Istanbul. Aeronava se apropie de o zonă cu turbulențe puternice.

Pilotul: Anunțați pasagerii să rămână pe locurile lor și să-și lege centurile.

Stewardesa: Am înțeles, așa vom face.

Pilotul: Iar voi nu vă panicați. Dacă este Vătămanca alături de noi, nu ni se întâmplă nimic. Spuneți-i doar să se roage. (Vătămanca era Rodica, pe numele de domnișoară).

Se știa că Rodica este foarte credincioasă. Povestește și ea uneori întâmplări din timpul curselor aeriene. Dar acestea au rămas doar amintiri, pentru că de mulți ani sufletul ei este dedicat poeziei, revistei și seratelor literare.

În toate ne-a atras și pe noi, ne-a implicat și ne face să ne simțim mulțumiți că dăruim frumosul din inimile noastre.

Corina VLAD DIACONESCU

La începutul anului 2019, la subsolul de pe strada Jean Louis Calderon, pășeam cu sfială în sala Centrului Cultural „Mihai Eminescu”. Era prima mea întâlnire cu teatrul, iar Rodica Subțirelu m-a primit cu brațele deschise și m-a inițiat, cu răbdare, în această lume magică. În fiecare miercuri, sub bagheta ei, repetam cu pasiune pentru spectacolele trupei „Teatrul NostruM”, momente de teatru pur care uneori străluceau pe scenă și în cadrul Seratelor „Eminescu, jurnalistul”. Rodica a fost însă și sufletul revistei „Cronica Timpului”, pe care a fondat-o și a condus-o ca redactor-șef ani la rând, până când boala a ținut-o departe. În luna decembrie 2024, din dorința de a-și ști visul ocrotit pe mâini sigure, împreună cu domnul Nicolae Vasile, directorul revistei, m-au propus ca redactor-șef adjunct. Îți mulțumesc pentru aripi și încredere, dragă Rodica! După o viață în care ai mângâiat norii ca stewardesă la Tarom, te-ai întors în cerul tău iubit. Drum lin în ultimul zbor!

Daniela BĂDESCU

Pe poeta și jurnalista Rodica Subțirelu am cunoscut-o în februarie 2015, odată cu lansarea revistei „Independența Română”, serie nouă publicată de Fundația literar-istorică „Stoika”, desfășurată în sala AGIR. Imediat după eveniment, s-a apropiat de noi, adresându-i-se zâmbind soțului meu: „Domnule Gîju, doresc să publicăm câteva poezii de-ale dvs. în revista «Cronica Timpului»”. Presupun că scrieți și proză pe măsură. Mă gândesc de mult la un proiect cu autori de texte bune pe care să le joace ei înșiși. Cunosc oameni talentați, unii ieșiți la pensie din diverse domenii de activitate, cărora le-ar prinde bine să-și ocupe altfel timpul liber. Sunt și în căutarea unui regizor. Zic să ținem legătura!” În scurt timp, Dan a fost cooptat într-o trupă improvizată de teatru unde se lecturau, săptămânal, diverse texte pe care doamna Subțirelu le distribuia actorilor de ocazie, printre care se numărau atunci F.L. Stoica, C. Zeana, C. Timuș, C. Diaconescu, R. Fișcă, E. Roha, E. Santamaria, P. Răcănel, M. Anghel, M. Tocaciu, N. Vasile, S. Săracu, G. Heimerl, E. Armenescu, D. Neguț ș.a. De altfel, Dan m-a introdus și pe mine ceva mai târziu, când oamenii se antrenau deja cu actrița Claudia Motea, venită tot la invitația entuziastei Rodica Subțirelu, când se făceau îndelungi exerciții de dicție, improvizație și mișcare scenică. Bucuria acestui efort creativ s-a produs abia când am început să ne pregătim pentru prima reprezentare cu public sub denumirea Teatrul NostruM, trupă afiliată UZPR, condusă pe atunci de regretatul Doru Dinu Glăvan. Rodica Subțirelu avea un suflet generos, onest, cald și va rămâne pentru totdeauna în inima mea ca artistă în cuget și luptătoare prin vicisitudinile destinului, prietenă dragă de care mă leagă atâtea amintiri frumoase. Bunul Dumnezeu să o odihnească în Lumină!

Dana-Irina GÎJU

Și va veni o zi când n-oi mai fi!

Pentru Rodica VATAMAN SUBȚIRELU

*Cândva am scris o poezie care începea așa
Și va veni o zi când n-oi mai fi,
Deși doresc să tot amân eu asta,
Și sigur rau imi va părea,
Că nu voi mai putea să-mi văd eu casa!*

EA mi-a spus că este prea tristă, să nu o citesc... Așa am făcut și uite azi mi-a venit în minte acest lucru. Rodica a fost colega mea de redacție la revista Independența Română-Independența prin cultură. Când am auzit că a plecat în altă dimensiune, am amuțit!

Rodica va rămâne în sufletul colegilor și al meu, ca omul care făcea totul cu dăruire și bucurie. Lua parte la activități culturale, științifice, literare, organiza evenimente și participa la acțiunile de ajutorare al semenilor. Făcea totul cu dăruire și responsabilitate. Cele două volume de poezii semnate de EA, aveau trăire și sensibilitate de lacrimi uneori... Aici vedeai că viața a încercat-o cu bune și rele... Se va întâlni sigur cu dl. Dinu Glăvan, dna. prof. Floarea Necșoiu, cu dl. Gen. Nic. Rotaru, cu interpretul Sava Regățeanu, poetul Eduard Ene...

Este omul care a așternut pe hârtie într-un mod cât mai firesc simțăminte și idealuri, trăiri și întâmplări în care noi toți ne putem regăsi la un moment dat!

Drum cu lumină să ai, că lumină ai dăruit și tu!

Cu părere de rău,

Doina BÂRCĂ

Draga mea prietenă, colegă și profesoară, Rodica Subțirelu!

Profitând de faptul că pentru un timp nedefinit suntem în locuri și spații relativ îndepărtate fizic, dar atât de apropiate spiritual, îți scriu cu intenția de a-ți mărturisi câteva gânduri pe care, dintr-o prudență emoțională excesivă, nu aș fi îndrăznit să ți le spun față-n față! De altfel, mereu ți-a plăcut cum scriu și, după ce ai citit câteva din cărțile mele și ce mai semnam în coloanele diverselor publicații, m-ai ales, și cred că nu te-am dezamăgit, să continui munca ta la bunul mers al revistei Cronica Timpului, pe care ai condus-o de la prima apariție. Apoi, ție îți datorez, în primul rând, modesta mea integrare actoricească, începută cu aproape un deceniu în urmă, în jocul scenic al trupei Teatrului NostruM, a cărui temelie a fost pusă de tine. Îți sunt recunoscător că în toți acești ani ai revărsat asupra mea o aură aparte, umanistă, și de viață în general, prin care mi-ai influențat, pentru totdeauna, perspectiva față de actul artistic, de responsabilitatea jurnalistică și de forța prieteniei adevărate în atingerea unui succes. Din criză de timp, cum știi doar că acuzam de multe ori, pun punct aici acestei scurte scrisoare, dar să știi că în următoarea voi fi mult mai generos cu evocarea atâtor amintiri comune, care ne-au apropiat sufletește și profesional. În încheiere, te asigur că de-a pururi vei trăi în inima mea și aștept un semn de la tine! Cu sinceritate, George!

George VLAICU

MĂRTURISIRE

*Am alergat pe câmpul verde
calcând pe roua boabe
și-am pus în privire
verdele speranței*

*Am alergat pe câmpul galben
cu tălpile arse de dogoarea pământului
am secerat grâul cu trupul
iar din păr am făcut legături pentru spice*

*Macii din război
mi-au acoperit
obrajii și gura*

*Am alergat pe câmpul negru
calcând pe umbra mea
calcând pe lună
și toată seva pământului a pătruns
prin vasele liberiene
ale trupului meu.*

Virginia MEHEȘ

Ai plecat...

Ai plecat prea devreme dintre noi ai fi putut să mai rămâi puțin să ne mai bucurăm de eleganța și bunătatea ta, de ideile și talentul tău de tot ceea ce ai fi putut să ne mai dăruiești.

Dar ai hotărât să pleci puțin printre stele să te plimbi printre printre ele lăsând în urma ta admirație, respect și iubire!

Sunt fericită că te-am întâlnit în viața asta că am fost împreună și la bine și la rău și în liniște și în pericol și deasupra norilor și pe pământ.

Aproape cincizeci de ani am mers împreună pe același drum iar acum tu ți-ai luat un bilet, doar dus și ai plecat în alt univers, draga mea, iar eu aici am să privesc cerul înstelat și poate voi vedea undeva, cândva, o stelută mică, puternic luminată, rătăcind prin univers...

Drum bun printre stele, draga mea prietenă, mereu îți voi duce dorul..

Mariana ANGHEL

IN MEMORIAM
Rodica Subțirelu

Laudatio	Elegie
Nicolae Vasile	Mariana Anghel
Doina Ghițescu	Daniela Bădescu
Corina Diaconescu	Ana-Maria Cercel
Dan Gîju	Dana Giurginca
George Vlaicu	Monica Nicolae
Marilena Caraghiaur	Marius Herșcu
Iulia Harabagiu	Ion Lörinczi
Organizator	Omagiu
Mariana Anghel	Corina Diaconescu
Gazda evenimentului	Dana-Irina Gîju
Nicolae Vasile	Cristi Zaharia
	Cătălin Pană

Miercuri, 19 august 2026, ora 17.00
Sala AGIR

Intrarea LIBERĂ

Pe 19 august, la Sala AGIR, la 40 de zile de la mutarea sa la Domnul, a fost comemorată doamna Rodica Subțirelu, fondatoarea revistei „Cronica Timpului” și a trupei „Teatrul NostuM”. La acest eveniment deosebit a fost prezent și președintele Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România (UZPR), domnul Dan Constantin, prezența sa subliniind respectul profund de care doamna Rodica Subțirelu s-a bucurat în rândul breslei.

Momentul a fost organizat de trupa Teatrul NostuM '25 - UZPR, Filiala Cronica Timpului, iar conceptul regizoral a fost semnat de Mariana Anghel, coordonatoarea trupei, care a evocat prietenia lor din tinerețe, de când erau stewardese la Tarom. Imediat după ea, cuvântul a fost preluat de domnul Nicolae Vasile, președintele filialei și directorul revistei, care a vorbit pe larg despre cum a cunoscut-o pe Rodica și cum a fost invitat de aceasta să scrie în publicație. Într-un discurs amplu și de o profundă sensibilitate, acesta a amintit și de momentele dificile din parcursul Rodicăi, evocând cu mult respect tot ceea ce a avut ea de suferit în momentele de cumpănă ale vieții.

Emoția serii a fost completată de gândurile transmise de colegii din presă. Prezentă în sală, jurnalista Clementina Timuș a surprins magistral atmosfera trăită direct: „Totul s-a desfășurat în clarobscurul sălii, astfel ca atmosfera să sugereze invitația la meditație și reamintire a prezenței celei plecate în veșnicie, dar neuitată datorită grației cu care ne aduna... Ținuta sobră, doar

„In Memoriam Rodica Subțirelu” Ultimul zbor între aplauze și eternitate

Daniela BĂDESCU, editor senior

alb și negru, dădea un sentiment de pioșenie, de readucere în aproape a spiritului ei sprintar și creativ”. De la distanță, printr-un emoționant text In Memoriam, jurnalistul Gabriel I. Năstase a întregit acest tablou al prețurii: „Rodica a primit harul divin de a scrie pentru inima semenilor săi... Te vom purta în suflet ca pe un trandafir: floarea reprezintă năzuințele noastre... Să-l întâlnești în lumină pe Eminescu și pe toți cei care ți-au fost dragi”.

Într-o succesiune firească, alternanța dintre mărturii și momente artistice a dat serii un ritm aparte. După intervențiile unor invitați de seamă - printre care jurnaliști ca Miron Manega, Radu Levardă, Doina Ghițescu, Dan Gîju, George Vlaicu, Marilena Caraghiaur și Iulia Harabagiu -, scena era ocupată de actori care dădeau glas poeziilor scrise de ea. Recitalurile lirice susținute de Mariana Anghel, Daniela Bădescu, Ana-Maria Cercel, Irina Gîju, Monica Niculae, Marius Herșcu, Ion Lörinczi, Daniel Neguț, Cătălin Pană și Viorel Speteanu au prins viață ca o rugă fierbinte, ca o confesiune tulburătoare în care s-a simțit că însăși Ro-

dica se ruga și își mărturisea dorințele prin glasul celor de pe scenă: „Cer, Doamne, un răstimp să-mi regăsesc/Viața călătoare...”, rânduri ce se încheiau cu o smerită cerere de „Iertare!” și cu acele versuri vizionare despre trecerea la „poarta infinitului”. Atmosfera a fost completată de pianul Corinei Diaconescu și de vocile soliștilor Dana-Irina Gîju, Cristian Zaharia și Cătălin Pană.

Punctul culminant a fost finalul. Pe fundalul unui cântec de adâncă vibrație, toți actorii au intrat pe scenă purtând în mână dreaptă o lumânare mică, rotundă, aprinsă. Când s-au oprit în fața publicului, întreaga sală s-a ridicat în picioare, într-un gest spontan, pentru un moment de reculegere absolută. După acest moment sacru, în timp ce actorii pășeau încet de pe scenă, muzica s-a oprit. Pe ecranul din fundal au apărut scrise, simplu și copleșitor, cifrele care i-au marcat destinul pământesc: anul nașterii și cel al plecării. După aceea secundă de liniște profundă, actorii au început să aplaude, iar un val imens de aplauze a izbucnit din rândul întregului public. A fost un dialog al recunoștinței, un ropot de mulțumiri care a pecetluit un suflet de artist. După o viață dedicată zborului și artei, fosta stewardesă de la Tarom s-a ridicat definitiv în imensitatea cerului pe care l-a iubit atât de mult.

Adio... dar rămâi mereu în inimile și în gândurile noastre!

De curând am condus-o pe ultimul drum pe draga noastră Rodica Subțirelu, după o lungă suferință pe care a înfruntat-o cu o îndârjire și o credință în biruință de-a dreptul eroice, cu același zâmbet luminos și încurajator... E greu de imaginat o asemenea forță morală, dar ea era convinsă de reușita ei. Și, fără îndoială, ea avea dreptate pentru că nu exista în concepția sa noțiunea de „nu se poate”. Era mereu purtătoarea drapelului de biruință, care impunea, care era un imbold de a depăși neajunsuri. Era misiunea conducătorului. Și această dimensiune venea din profesia ei neobișnuită, plină de neprevăzut, de riscuri și la limita între viață și neant..., cea de stewardesă. Rodica era și poetesă, mereu iscoditoare.

Apoi a apărut invitația președintelui UZPR, Doru Dinu Glăvan, de a ne înscrie în Uniune și astfel a apărut în 2015 publicația „Cronica Timpului”. O altă acțiune admirabilă a fost organizarea Seratelor „Eminescu, jurnalistul”.

Rodica era amabila amfitrionă, mereu cu o ținută impecabilă, pregătind prezentarea invitaților, a episoadelor artistice, mereu preocupată să lărgască spectrul activităților.

Clementina TIMUȘ

...in aeternum vale

...era primăvara sau începutul toamnei lui 2009...un bun camarad, din lumea filmului, m-a condus acolo unde se „croia” revista CRONICA FUNDAȚIILOR...în clădirea fostului cămin studențesc de pe 6 Martie...mezanin...două cămăruțe...și două doamne...eclatante prezențe...ce făceau, am înțeles repede...eu însumi, după absolvirea liceului, în decembrie 1961 intrasem (cu carte de muncă) în redacția ziarului raional din urbea natală...eram și aici (la timpul acela) în redacția-liliput a mai sus invocatei reviste...doamnele Rodica Subțirelu și Mihaela Rusu...s-a derulat din clipa aceea o elegantă camaraderie, stenică prin excelență, în care onorarea a fost reciprocă...am traversat elegant și metamorfoza spre CRONICA TIMPULUI și preluarea de către UZP (Uniunea Ziariștilor Profesioniști)...personal străduindu-mă ca prin prezența-mi să aduc parte din crezul meu poetic...în revista CRONICA TIMPULUI, elegant factor de cultură și civism...în toți anii care s-au derulat, Doamna Rodica Subțirelu, spirit viu, ferm și tandru totodată, a ținut ștacheta valorică a publicației...atît prin informație cuprinzătoare, elevată din toate ariile de referință ale trăirii artistice, cît și prin elegantă, rafinată fermitate...implicînd și resurse sufletești care au distins toate acțiunile sale redacționale...trebuie să dau relief discreției, tenacității sale cînd selecta valoric anumiți colaboratori din varii domenii ale vieții cultural-artistice, științifice, sportive...căuta să evidențieze performanța, perenitatea exemplului modelator din prezent, din trecut făcînd un cult prin evocarea caldă, permanentă a unui spirit tutelar - Mihai Eminescu...fațetele personalității - Rodica Subțirelu, chiar dacă acum le revel în mică, emoționată măsură, se pot constitui în amprentă tutelară în istoria publicisticii din această țară...

...din parte-mi, cu sufletul, respectuos, onest omagiu, Domniei Voastre - zodia Subțirelu...

.Nicolae CABEL

Pierdem Pariul lui Pascal? ... (1)

Nicolae VASILE, editor senior

Nația, familia și credința au fost entitățile care au contribuit la menținerea unui echilibru al lumii creștine în ultimii aproape două mii de ani, ceea ce a și contribuit la atingerea unui nivel al dezvoltării superior celorlalte zone ale planetei. Toate acestea au în fundamentul lor ceva din jocul omului cu infinitul și se bazează pe un anumit fel de pogorâre divină, dar nu toți oamenii sunt însă norocoși de aceasta.

Motto:

*Poate, nu poate,
știe, nu știe,
omul vrea
să aibă și să fie!*

(Nicolae VASILE)

Filozofia, în special logica, vine în sprijin cu ceva mai apropiat omului și anume cu **Pariul lui Pascal**. Este vorba de celebrul matematician și gânditor francez Blaise Pascal, care susține că oamenii trebuie să creadă în Dumnezeu deoarece, din punct de vedere strict logic și matematic, credința oferă cel mai mare câștig posibil și evită pierderea absolută. El a rezumat ideea în patru scenarii logice bazate pe probabilități și consecințe:

✶ **Dacă crezi în Dumnezeu și El există, câștigi totul** (viața veșnică/Raiul);

✶ **Dacă crezi în Dumnezeu și El nu există, pierzi foarte puțin** (renunți la anumite plăceri lumești, dar ai o viață morală și liniștită);

✶ **Dacă nu crezi în Dumnezeu și El există, pierzi totul** (ești condamnat la o pierdere infinită / Iad);

✶ **Dacă nu crezi în Dumnezeu și El nu există: Nu câștigi și nu pierzi nimic, viața se termină pur și simplu odată cu moartea.**

Concluzia lui Pascal este că o persoană rațională ar trebui mereu să parieze pe existența lui Dumnezeu. Miza este infinit mai mare decât orice sacrificiu presupus de practicarea religiei.

Mai merg oamenii de azi pe această logică sau sunt dominați tot mai mult de o logică contrară? Uneori pare că nici moartea nu-i mai sperie, ceea ce nu mai seamănă a creștinism!...

*

De când există omenirea oamenii au simțit nevoia să colaboreze, să lucreze cumva împreună. Fiecare căuta să-și completeze necesitățile luând de la alții ce nu puteau face singuri, apărând astfel ceea ce în istorie a intrat sub numele de schimbul în natură. Era o formă incipientă de comerț.

Din acest moment, s-au deschis două căi de evoluție. Dat fiind că participarea la acel schimb în natură îi favoriza pe cei care aveau mai mult și luau mai puțin de la alții, apăreau deja două categorii: cei care aveau pământuri și cei care aveau mijloace de muncă.

Comerțul adevărat își face prezența abia odată cu apariția monedelor. Această nouă îndeletnicire s-a dovedit a fi mai producătoare de profituri decât cele de dinaintea ei și mai puțin solicitantă, din punctul de vedere al muncii fizice, deși nu era deloc lipsită de riscuri aducătoare de stres.

Disputa, uneori tacită, uneori nu, dintre producători și comercianți, care împreună formau economia, durează de mii de ani, între timp, insinuându-se deasupra ambelor, politica. Unii susțin că politica a existat chiar înaintea economiei, ceea ce pare a fi un nonsens, dacă luăm de bună o ideea actuală că politica înseamnă economie concentrată.

Pe linia proprietate - producție - comerț - politică, fiecare treaptă nou apărută a adus avantaje economice suplimentare față de cea precedentă.

În ultimele decenii, apare o nouă astfel de treaptă, plasată între economie și politică, este vorba de informație. Privită anterior ca un mijloc de legătură dintre toate treptele precedente, incluzând chiar

și politica, constatăm că pe zi ce trece devine tot mai de sine stătătoare. Nu mi-am imaginat niciodată că firme care nu fac altceva decât să acumuleze informații și să le comercializeze ar putea să depășească în volum marii producători de energie, de automobile, de mașini unelte, de vapoare, de avioane etc. Astăzi, vânzarea de baliverne este mult mai profitabilă decât comerțul cu orice altceva, speculând lipsa de educație a unei semnificative părți a populației, fapt evident. Acesta este rezultatul unui învățământ tot mai ineficient, al unei culturi neconvingătoare și a unei prese lipsită de deontologie.

Cam acestea erau contradicțiile din mintea mea când am avut o discuție cu "El", care

tocmai intrase la Liceul de Informatică. Toate structurile de învățământ din domeniu, la toate nivelurile, au devenit brusc foarte solicitate. Copiii, dar și părinții lor, s-au polarizat imediat către scolile care, credeau ei, vor constitui porțile de intrare în noul rai ocupațional, societatea informațională. Care reușeau să intre la astfel de unități de învățământ se considerau norocoși, credeau că au pășit cu dreptul în viață. Pentru români, se dechideau două oportunități, una venită dinspre schimbarea de regim, care oferea un larg câmp de manifestare pentru conaționalii noștri, prea mult ținuti închiși în țară de regimul comunist, prin eliminarea unor bariere politice, și alta din avansul fără precedent al tehnologiilor informatice, care prin internet au globalizat omenirea. Această situație conducea la creșterea atractivității pentru cursurile de limbi străine și de calculatoare. Limbajul calculatoarelor devenise ca o nouă limbă străină fără de care nu te mai putea descurca nicăieri.

- Văd că ești deosebit de stisfăcut de pasul făcut. Cum îți vezi parcursul vieții în continuare, că doar nu vei rămâne la acest nivel?

- Evident că nu, răspunse el, imediat și cu mult entuziasm în glas. O să-mi fac toate studiile necesare, chiar și în străinătate, iar apoi, pentru mine, câmpul muncii va fi tot Pământul. Gata, s-a terminat cu granițele artificiale în care voi ați fost nevoiți să trăiți!... Din fericire, noi vom avea altfel de viață!...

- Dar părinții, bunicii, nu mai contează?... Situația lor, mai ales când vor ajunge la bătrânețe, se poate schimba în rău.

- Ei vor rămâne în sufletul meu pentru totdeauna, dar viața-i viață. Oricum ei susțin ideea priorității binelui copiilor. S-au bucurat mereu de succesele noastre școlare, deci ar trebui să se bucure și de consecințele acestor succese.

- Da, îmi amintesc că și părinții mei erau extrem de mândri când copiii lor luau premii peste premii, dar atunci oricât de merituos ai fi fost, până la urmă erai repartizat la un viitor loc de muncă în țară.

- Așa este, și pe undeva situația implică și o latură tristă, pe care noi o vom purta oriunde vom fi, dar nu avem ce face. Fiecare generație trebuie să-și trăiască viața ei.

- Insist în această discuție pentru că băiatul meu, care este cu puțin mai mic decât tine,

te are ca model și probabil va urma aceeași cale, iar atunci eu voi intra în rândul celor care vor avea de suferit, voi deveni persoană implicată.

Este ușor să accepți consecințele unor situații ipotetice, dar nu mai este așa când consecințele te pot afecta direct.

- Răspunsurile nu vor putea fi decât ale lui. Deciziile, dar și consecințele, sunt personale și nu sociale. Nu sunt de acord cu ideea de modele pentru că pot cauza speranțe deșarte care conduc la frustrări.

- Ce vrei să spui cu asta?

- Trăim o perioadă când există o avalanșă de speranțe și nu toate se vor îndeplini. Din fericire, fac parte dintr-o categorie, din ce în ce mai restrânsă, de copii cărora le-a plăcut cartea. Nu înseamnă că cei cărora nu le place, nu numai școala, ci nimic, au speranțe mai mici.

Observ că aceștia sunt chiar mai expansivi la capitolul dorințe, chiar și din acelea nefondate, iar pe cei merituosi chiar îi urăsc, așa putea zice.

- Da, complicat!... Pe vremea mea, premianții erau apreciați de toată lumea, inclusiv de repetenți. Stratificarea meritelor școlare era clară.

- Acum, aceasta nu se mai vrea. Se consideră o formă de discriminare. Practic, lasă ca departajarea valorică să o facă viața și nu școala, iar profesorii devin aproape inutili. Asta este probabil și cauza pentru care se tinde la reducerea perioadelor de studii.

- Da, este o vorbă, din ce în ce mai mult auzită, care spune că educația nu este pregătirea pentru viață, ci este viața însăși.

- Cam așa se întâmplă!... Intrăm în jungla vieții mult mai devreme. D'asta și înțelegerea părinților trebuie să existe, că situația noastră de acum nu se poate compara cu cea din timpul școlii lor.

GEORGE VLAICU: Până la Marele Univers descoperim universul din noi înșine. Dacă odată de demult, Grecia a supraviețuit timpurilor prin arte, azi, în lumea Universului, surprizele sunt posibile și să zicem că ne-am obișnuit cu asta. Avem noutăți?

SANTUZZA TĂLMĂCEANU-DINESCU: Lumii noastre zbuciumate, multă și dezorientată, destui încearcă să-i țină piept. Se spune, din ce în ce mai des în cercetări apărute pe canale mass-media, că au fost aduse pe Terra ființe omenești de pe o altă planetă, Lyra, dispărută în urma unor confruntări de forțe.

Santuzza Tălmăceanu Dinescu

G.VL.: Le vom afla pe toate în timp, pe măsură ce știința va avansa. Sunt certe însă calitățile deosebite ale unor semeni de a imagina melodii simple sau orchestrale.

S.T-D.: Cei numiți interpreți vocali sau instrumentiști, le dau „viață”, în concerte sau pe scenă prin cântare sau dans.

G.VL.: Darul tainic al acestor personalități este privit cu mare atenție de voi, cei care studiați fenomenul muzical. La rândul nostru suntem preocupați pentru înțelegerea superioară a vieții și a splendorilor Terrei. Treizeci și unu de ani de redactorat la Radiodifuziune și apoi la Televiziune înseamnă o frumoasă cunună profesională.

S.T-D.: Sunt o realizatoare bogată; doar în albumul de fotografii am patruzeci de chipuri dragi ale unor soliști marcanți ai teatrelor lirice din țară și din străinătate, pe care le-am prezentat cu recitaluri cuprinzând pagini celebre sau de mare popularitate din opere, operete și balet. Am rămas în relații foarte bune cu instituțiile muzicale, cu care colaborez și acum pe baza unor scenarii.

G.VL.: Ai înfruntat viața cu cerințele ei ca un adevărat jurnalist. Adunate, una lângă alta, cu zilele de deplasare pentru filmări, ai „strâns” patru ani de absență de lângă familie.

Norocel Dimitriu

Dan Serbac

dirijorul Ludovic Bacs

Che bella voce (X) Darul cel tainic -60 de ani de activitate-

Santuzza TĂLMĂCEANU DINESCU realizator tv, membru UZPR/UCIN

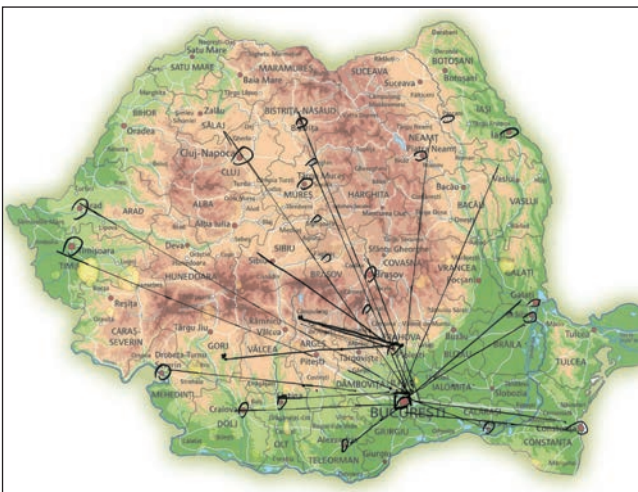

Santuzza Tălmăceanu Dinescu, exersând la pian sub supravegherea părinților

S.T-D.: În vacanțele școlare, pentru că era destul de mare, l-am luat și pe fiul meu în anumite deplasări, mai puțin complicate. Copilul era foarte iubit de colegii mei. Participa tăcut la instalarea mijloacelor tehnice, vorbind numai când erau abordate subiecte legate de muzică. Avea cunoștințe și era format după anii urmați la Liceul de muzică. Aveam momente când credeam că-mi va „călca pe urme” devenind om de televiziune. Astăzi, în concepția lui, poporul român este unul înzestrat artistic, iar artiștii lui merită să fie recunoscuți. Românimea trebuie să fie mândră!

G.VL.: Ai deținut vreo cheie secretă care ți-a înveșmântat decenii la rând o activitate și colaborări neîntrerupte alături și cu cele mai reprezentative nume ale muzicii culte de la noi și nu numai?

S.T-D.: Secretul colaborărilor fructuoase consta în fermitatea apelurilor mele, însoțită de un ton cald, dovadă a unei aprecieri deosebite a artistului respectiv. Sigur că au existat și momente relaționale tensionate din diverse cauze. În 1983 existau dubii legate de felul în care voi rezolva anumite scene

Harta deplasărilor prin țară

din „Alexandru Lăpușneanu” (compozitor, Alex. Zirra) filmat la Mănăstirea Cetățuia. Gestul sugestiv parțial devoalat din dans, pe care-l învășasem în cei patru ani de studii la Liceul de coregrafie, mi-a

fost de mare folos la scena pedepsirii boierilor, la activitatea călugărilor cronicari ai evenimentelor și la nefastul moment al otrăvirii lui Lăpușneanu.

La Brăila, după concertul susținut în 1995 de Mariana Nicolesco, în deschiderea Concursului de canto Hariclea Darclee, a trebuit să-i întorc pe cei peste 20 de colegi de la tehnică din drumul spre restaurantul unde fusesem și noi invitați alături de personalități ale orașului, din cauza ținutei vestimentare, de lucru pentru filmări, necorespunzătoare evenimentului. Așadar, alte costume!

„Știu că mă apreciați și că mă însoțiți mereu la filmări grele, dar pentru că eu vă iubesc, am ambiția să fiu și mândră de voi!” Tot în 1995, cu ocazia Festivalului Internațional „George Enescu”, în momentul planificărilor mi-am exprimat dorința de a prelua din sala „Ioan Cuza” a Casei Poporului, concertul dirijat de Georges Pretre (în program Gustav Mahler). Ascultasem la cabină la Radio, în perioada mea de redactorat, înregistrări de operă dirijate de el. Îl simțisem ca pe un muzician de mare sensibilitate și rafinament al frazărilor muzicale.

„Carmen” de Bizet era deosebită și pentru faptul că în rolul titular evolua Salange Michel. De la atmosfera contemplativă a muzicii ce însoțește temele ariilor Carmencitei și duetele cu Don Jose, treptat fiecare frază capătă tensiune emoțională. De la o simplă rostire a cuvintelor, personajele reali-

Salange Michel

zează că sunt, de fapt, îndrăgostite, că s-a aprins flacăra unei iubiri. În ziua filmării concertului, CAR-ul s-a instalat de dimineață și echipa, ținând cont că se mai filmase în acea sală, a plecat la sediu, fără să mă avertizeze. Georges Pretre avea propriul maestru de sunet și un anume fel de a instala microfoanele. Acesta, informându-l pe maestru că

nu are cu cine hotărî amplasamentul, a provocat din partea lui Pretre o reacție dură, pronunțându-se că nu va admite prezența Televiziunii la concert. Intrase într-o situație disperată când a apărut în sală, să pregătească repetiția. Am pornit calmă spre el, am desfăcut brațele și o inspirație de moment mi-a salvat interviul pe care doream să i-l cer:

„Maître, je vous aime et je vous attends depuis vingt cinq anees!” Era înalt, cu un mers elegant, îmbrăcat într-un costum bej, cu multe drepturi maronii și completat de un fular cochet, de un alb ce contrasta frumos cu haina. Eram atât de bucuroasă că îl văd, și pornită spre el încât a uitat, cel

Georges Prêtre

Santuzza Tălmăceanu Dinescu

Santuzza Tălmăceanu Dinescu cu colega Aura Piliuță

Lansare de carte, autor Angel Iulian Popescu

puțin pentru câteva minute, de supărare. M-am recomandat și a acceptat interviul. Am mai descoperit

Santuzza Tălmăceanu Dinescu

eu atunci, încă un secret. Își imagina fiecare lucrare ca pe o catedrală pe care trebuia să o construiască de la temelie. I-am mulțumit și privindu-l în ochi, i-am vorbit rugător, în franceză: „Iartă-i, maestre pe colegii mei. Emisiunea va fi semnată de mine. I-am chemat de la Studio și vor sta ascultători la cerințele domniei tale!”...

G.VL.: Se adevărește zicala potrivit căreia „omul sfințește locul”. În-

discutabil, instituțiile și în plan cultural sunt foarte importante ca și centre de organizare și orientare, dar fără specialiști nu sunt posibili acei pași înainte la timpul potrivit. Spune-ai că i-ai întâlnit...

S.T.-D.: Da, și în Televiziune și printre artiști. La Studio eram dedicați ideilor: Tudor Vornicu (director), Radu Gheciu (adjunct la muzical), Florica Gheorghiescu (șef redactor la Operă-operetă-Balet cu studiu de film și regie la Moscova, muzicolog), Ion Filip (regizor muzică populară), Emanoil Valeriu (vicepreședinte), Adrian Munțiu (realizator), Corneliu Dalu (regizor), Anne Marie Kron (înregistrări muzicale), Dumitru Cihodaru (regizor).

Am rămas impresionată de colaborarea de la Cluj cu regizorul Viorel Gomboșiu, care a găsit în ariile propuse de mine pentru soliști posibilitatea interesantă de a deveni întrebare-răspuns. Deși subiectele erau diferite, textele se completau perfect ca atmosferă și stare sufletească. Eram prezentă la Constanța invitată la Festivalul Internațional de Operă, să realizez un reportaj, când Gheorghe Stanciu a di-

riat „Aida” de Verdi având febră 39 de grade. Spectacolul avea ca invitat ansamblul artistic al unui teatru din Bulgaria: soliști, decoruri și costume. M-a surprins la repetiție regia. Era ceva deosebit și l-am avertizat pe Gigi că bulgarii o să-i „mănânce” aplauzele. Regizorul, foarte talentată, avea idei interesante. Atunci el a fixat cu orchestra încă două repetiții, iar la spectacol nu-mi venea să cred ce auzeam. Era ceva divin, surprinzător, Gigi se ambiționase să fie spectacolul vieții lui. La final, spre mare mea satisfacție, el a cucerit ovațiile. În culise am realizat că era fierbinte, când ne-am îmbrățișat. Medicul teatrului ne-a anunțat: făcuse patruzeci de grade și doctorul teatrului chemase salvarea. Eu „strălucam” de bucurie pentru reușita lui de excepție.

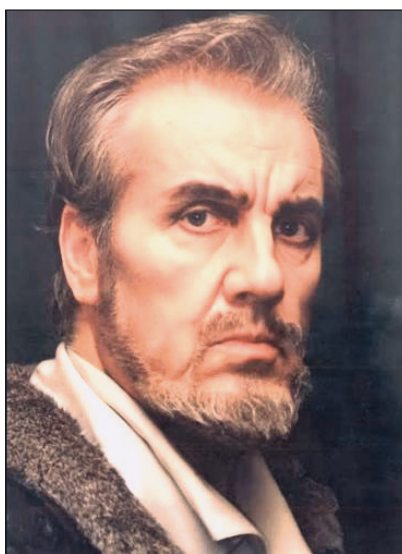

Căsătorialui Angel Iulian Popescu cu ing. Natalia Popescu

„-Nu-i așa că m-ai iubit, în seara asta?” Da! Te-am iubit în seara asta! Sus, a..., salvarea..., vin cu tine! Curaj! I-ai înfruntat tu pe bulgari, nu o să birui o răceală?”

CHE BELLA VOCE MA ANCORA, CHE

(va urma)

Celebrul cântăreț bulgar de operă Nicolai Ghiaurov

Mioara Cortez

Nae Roman

Santuzza Tălmăceanu Dinescu cu Paul Everac la Veneția

David Ohanesian în Oedip

Ziua Mondială a literaturii

Tangou judecătoresc

Nicu DOFTOREANU

Tu nici nu știi cât sunt de trist
Că-n viața ta nu mai exist!
Sunt... DOR DE ȚARĂ...
Mă mai știi?
Eram prezent printre cei vii
Pe vremea când erau copii.
Azi am rămas un pic mirat
Că lucrurile s-au schimbat
Și m-ai uitat când ai plecat

În altă țară, emigrant!
Să știi că singur nu rezist
Oricât aş vrea eu să insist,
Atunci când simt că-s neglijat
Și judecat că-s demodat!

Tu nici nu știi ce mult regret
Că n-am putut să îi țin piept
Tendinței ce m-a-nstrăinat
Și transformat în acuzat.
Când voi ajunge la proces
Nevinovat am să pledez,
Dar vreau să știu:
Pot să contez,
Pe votul tău să demonstrez
C-am fost cândva iubit intens?!
Știu că dușmanii-au încercat
Să mă declare expirat
Utilizând calomnierea
C-am acceptat împrăștierea...
Și-au aruncat o anatemă
Asupra mea...
Drept stratagemă.
Că...
uneori au reușit,
Am constatat-o implicit,
Deoarece, când să m-agit,
Judecătorul m-a oprit
Și a decis că-s un proscris!
Ce de trecut nu s-a dezis!
Dar toate astea au trecut
Când spre final am renăscut!
Marcând momentul următor
Cu un botez... tulburător,
Ce m-a legat de colțul fix.
Al dragostei fără prefix,
Reconstruit ca viitor
Din sufletul nemuritor!

Goana în cerc

Carmen MATEESCU. Debut

Încerc să-nțeleg
de ce nu culeg!...
Ce poți să-i înveți
pe copii, nepoți,
ce valori de viață-i
pot aduce-n față?
Muncă, hărnicie,
folosit-au ele mie?...
Au hrănit doar gelozie!

Greșit-ai cumva,
nu te-ai străduit cândva
lipsit-ai pe undeva?...
Tot gândind așa,
Poți să fii convins,
că-i doar vina ta
de-ai ajuns învins...

Despre mine, scurt,
pot să spun atât:
pe ce-am semănat
s-a turnat asfalt.
Cei sus-puși de Șef,
după al lor chef,
fără ezitare,
au decis sorocul
pentru fiecare.
I-au împins în jos
pe cei de valoare
să-și păzească locul
de amenințare.

Roata s-ar învârte,
de n-ar fi pătrată,

cei lăsați la vatră
nu cresc niciodată.
Ei pot să gonească,
doar spre nicăieri,
ziua cea de mâine,
parcă-ar fi de ieri.

Și-ntrebi un amic,
că-i om sau AI,
ce-ai putea să faci
locul tău să-l ai?...
Răspunsul e-același,
chiar de e stupid,
calea cea mai bună
e să pleci rapid!...

Dacă josu-i sus
am atât de spus:
Totul e pe dos
când susul e-n jos.
Oamenii corecți
și cei competenți
nu sunt promovați,
ci-s mereu blocați
ca subordonați.

De când este lumea,
mediocritatea
ca să guverneze
vrea loialitatea
celor similari
cu gândul la bani.
Nici să nu te miri
se sorb din priviri!...

Din cartea vieții

Marinela BELU-CAPȘA

*Pe pânza unui fundal gri
din cartea vieții
joacă umbrele,
fantomele celor care uită.
Eu te uit pe tine
care îl uiți pe el,
care uită infinitul,
aventură a banalității zilnice,
idilă a tuturor.*

*Pasăre în colivie sufletul meu,
uituc de serviciu.
Unde-am pierdut tinerețea,
revolta aceea împotriva timpului care se duce
învins de un răs diavolesc,
vid ce se vrea umplut,
cerc al nebuniei de a ști cum e?
Un zid de cuvinte universul
indiferent la mișcarea planetelor.*

*Bolnavi de grafomanie, toți
suntem scriitori în cartea vieții.
Trăim printre umbre,
flori ale veșnicei uitări organizate
între zi și noapte.*

*Mai întâi uităm cuvintele,
gândurile, bătăile inimii,
apoi uităm realitatea trăită
între paradis și infern,
o bifurcație temporală
în deplină singurătate,
în pustietate.
Vorbim fără sunet, ca struții.*

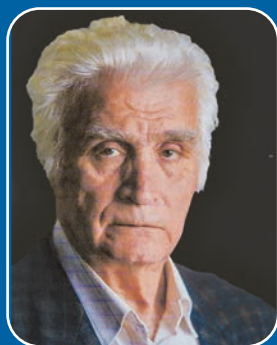
*Câtă mirare! Știu ceea ce știu
dar nu pot vorbi.
Am ratat perfecțiunea lui a fi,
am ratat iubirea perfectă,
am ratat întrebările
pe care nu le-am pus
părinților, fraților, soțului meu!
M-am ratat pe mine mereu.*

*Orice pas înainte este un pas spre ieșirea din timp
a statuii de ceară,
pe linia de frontieră
a morții umbrelor în așteptare,
o magică Fata Morgana
din cartea vieții!*

Păsările

Marinela BELU-CAPȘA

Între cer și pământ
sunt ele,
păsările lui Aristophane,
care vin din adânc de vreme
și ne îmbrățișează visele,
utopicele vise
despre bunătate, înțelegere,
pace, fericire...
Universale vise.
Dragostea lor de viață
creează
între cer și pământ
propriul lor oraș,
orașul zborului spre nemurire.
Oare
oamenii acceptă
să piardă propriile lor puteri
și să acorde libertate deplină
păsărilor?
Eu ador libertatea păsărilor...!

Vergil COJOCARU - COVER
editor senior

*pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale*

*Împreună cu activitatea de
expert contabil (absolventă ASE),
trăiește cu mult talent pasiunea
din copilărie – pictura.*

*În maturitatea creației artistice
folosește mai multe tehnici:
acuarele, pastel, acrilice, ulei.
În ultima perioadă a creației
lucrează în tehnica mixtă cu
background-uri în relief și picturi
abstracte.*

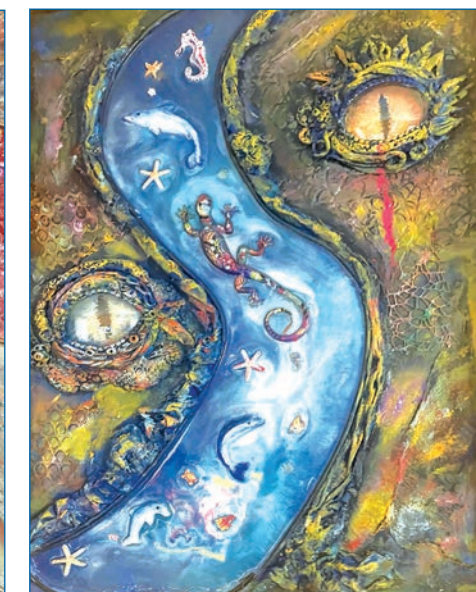
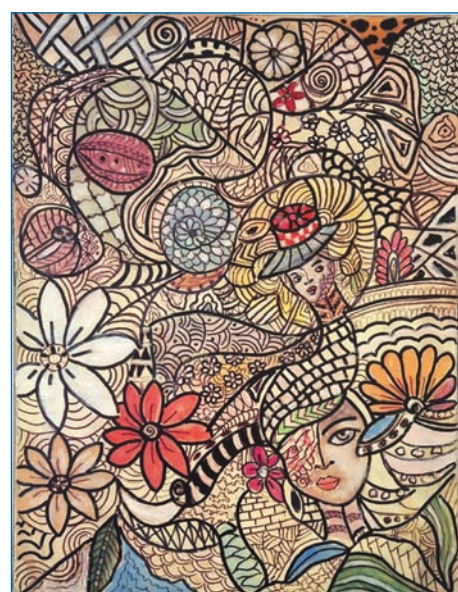
*Pictează, deopotrivă, cu aceeași
îndemânare artistică flori,
portrete, peisaje, icoane și
compoziții abstracte, în relief, cu
porțelan la rece.*

*Despre creațiile din ultimul
timp, Degas, dacă ar fi fost
contemporan cu Lia-Ștefania
Aciobăniței, ar fi spus despre arta
domniei sale: „Arta nu este ceea
ce vezi, ci ceea ce îți faci pe alții să
vadă... Arta și lucrările de artă nu
fac artistul; entuziasmul, simțul,
te transformă în artist”.*

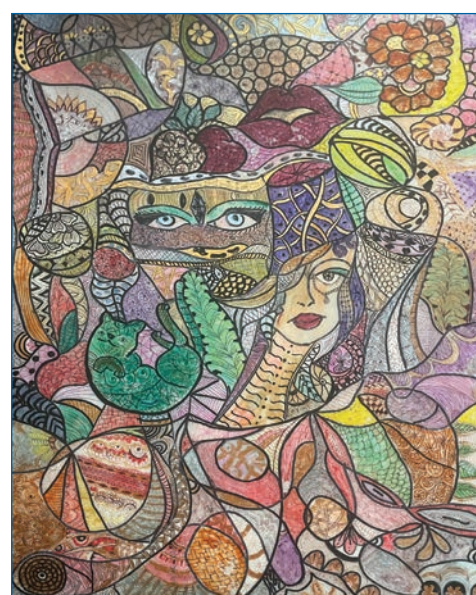
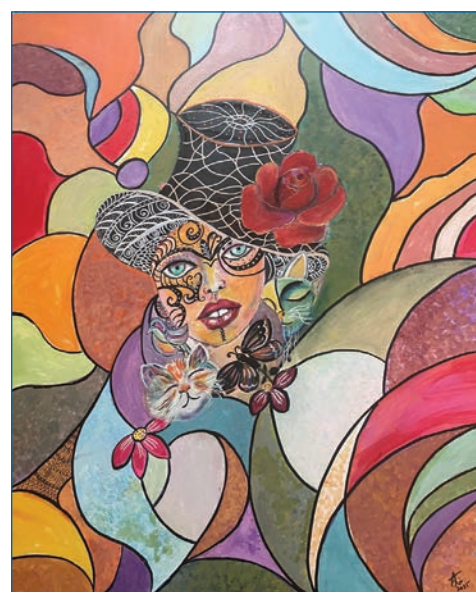
*Arta plastică și profesiunea
aleasă, bazate de talent, muncă
și tenacitate, i-au adus multe
împliniri spirituale.*

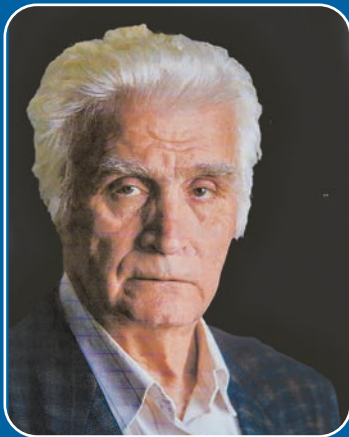
*Ca și soțul domniei sale, Marian
Aciobăniței, formează o familie
de pictori, „zămislitoare de lume
plastică nouă”.*

Vergil Cojocaru - Cover
*Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!*

**Ștefania
(Lia)
ACIOBĂNIȚEI**

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior

*pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale*

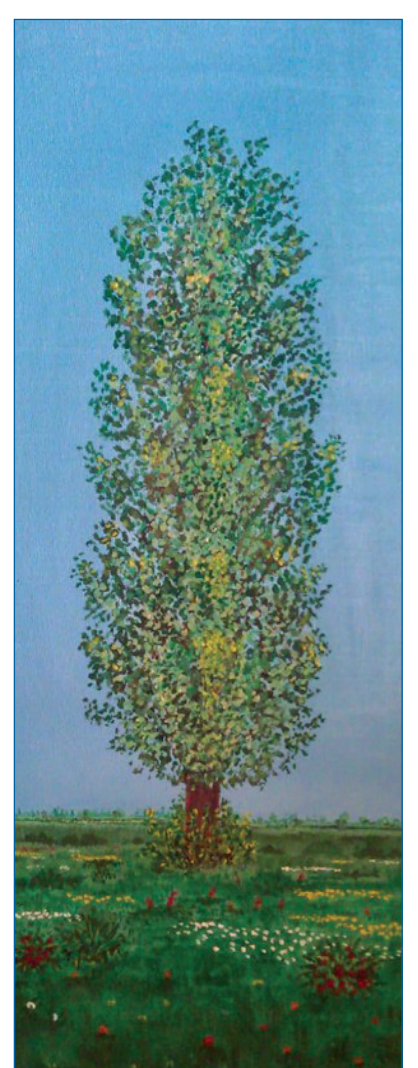
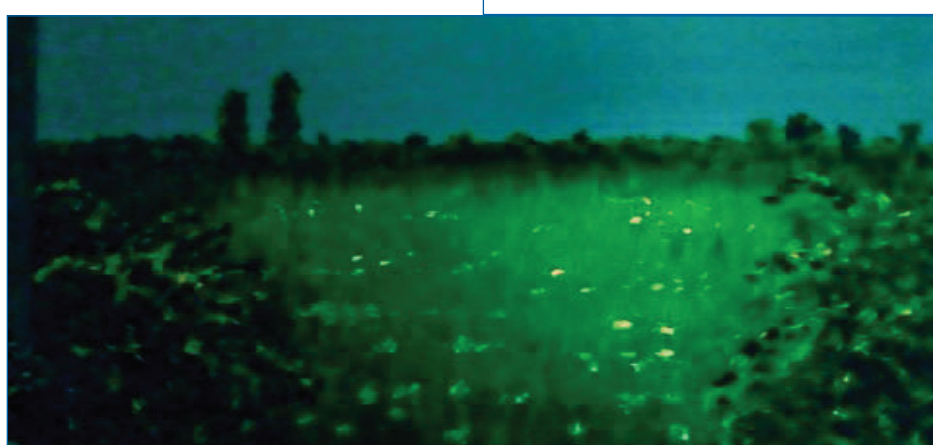
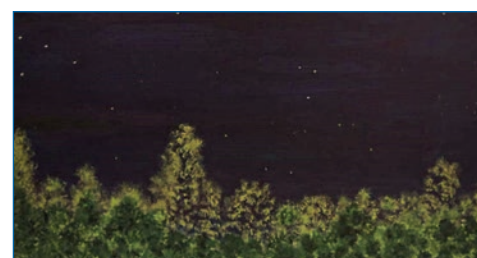
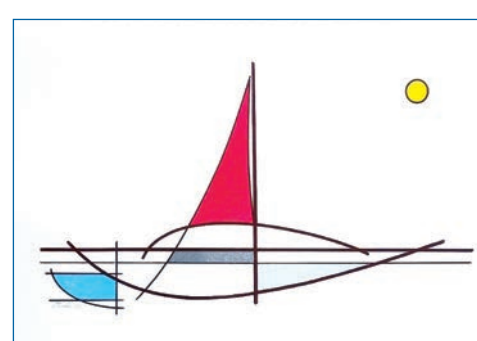
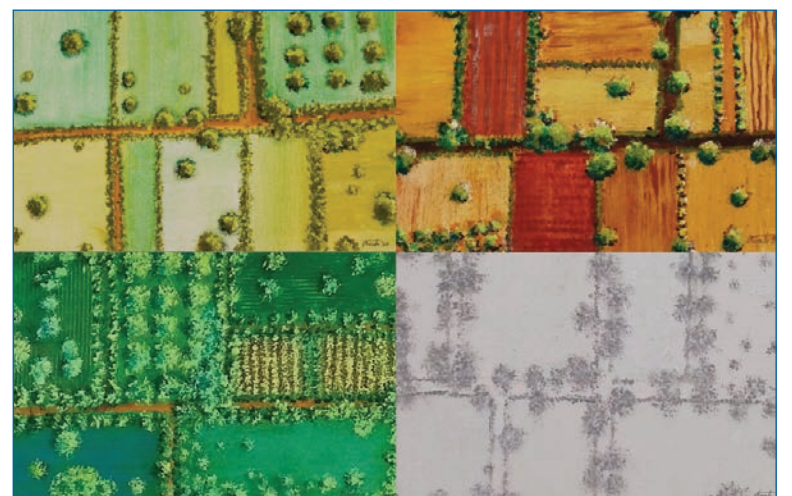
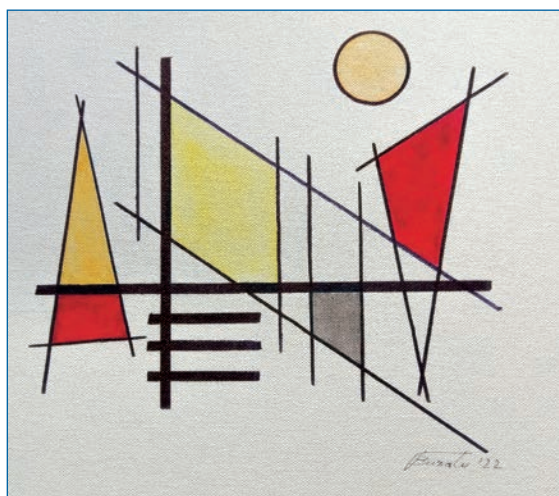
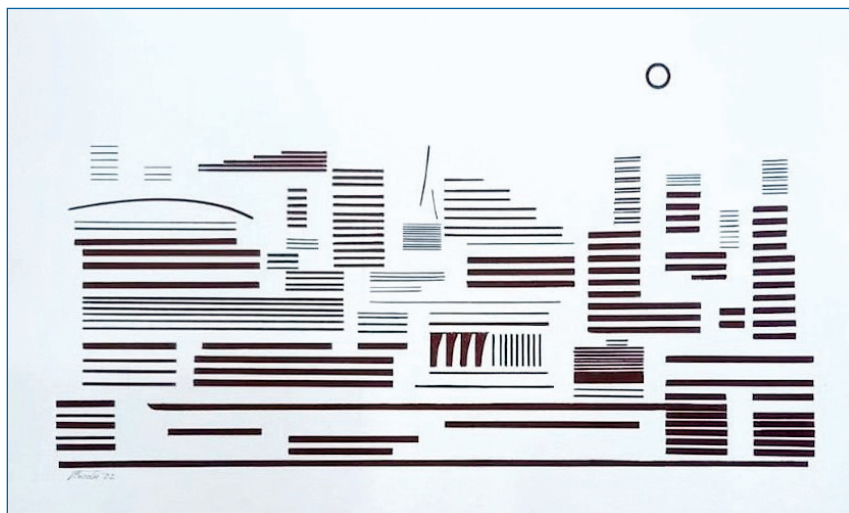
Un artist plastic deosebit care creează o artă plastică într-un chip personal foarte divers, care generează prin conceptul său cromatic, compozițional, desen, spiritual, aprecieri, admirație pentru unii, neumerire, analiză critică și deosebită valoare estetică a gândurilor sale. Calitatea superioară, artistico-spirituală, îi dă formă creației, imaginației și realizărilor plastice.

Pentru domnia sa, pictura nu este o simplă reproducere a realității; după cum s-a destăinuit chiar pictorul, pentru el pictura este o artă deosebit de inteligentă, care izvorăște din simbioza dintre lumea exterioară și suflet. În peisaje surprinde viața în starea ei „năucă”, iar culorile sunt lăsate să pulseze liber.

Domnul Victor Buzatu este un pictor deosebit de inteligent, de la care noi toți avem câte ceva de aflat și de înșușit.

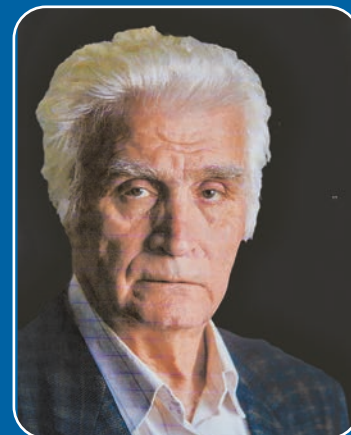
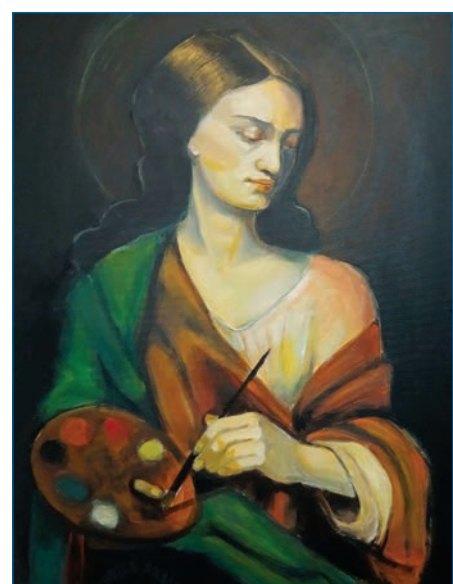
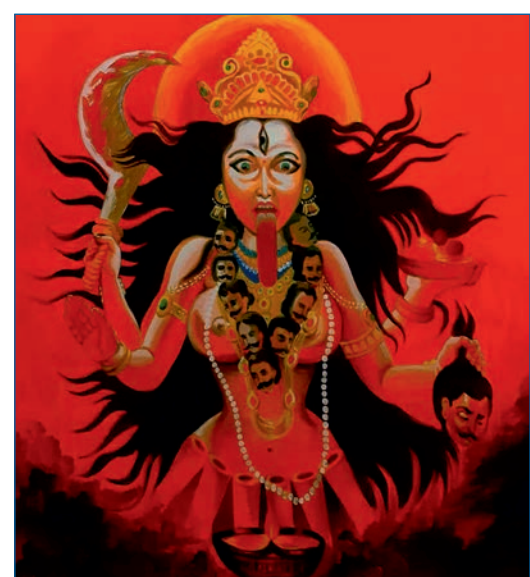
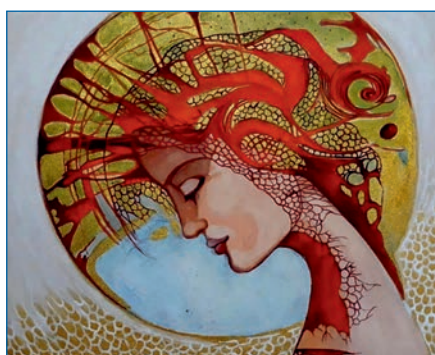
Toate lucrările sale sunt personalizate, oferă privitorului o rafinată experiență vizuală, transformând fiecare pânză într-o invitație cromatică pentru a privi dincolo de aparențe și de a descoperi sensibilități sufletești, nu obiecte, pomi, flori, case, ci esența lor – transpuse într-un limbaj plastic personalizat, Victor Buzatu.

***Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!***

**Victor
Buzatu**

Viorica ROMAȘCU

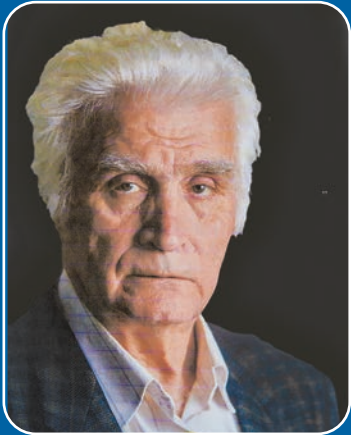
Vergil COJOCARU - COVER
editor senior

*pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale*

VIORICA ROMAȘCU, o pictoriță dăruită de Dumnezeu cu talent și putere de creație, și totodată conștientă de a deveni perpetuu un mesager al artei dumnezeiești. Trăim într-o epocă pe care unii înțelepți o numesc "sfârșit de kaly yuga", un sfârșit în care odiosul, lipsa de coerență, frustrările, resentimentele, patologicul, diabolicul chiar, se aștern pe pânzele unor așa zis "artiști" înlăturând cu ostentație grobiană, coerența, arhetipul, simbolistica divină, metafizica și frumusețea autentică. Însuși marele critic de artă, Roger Scruton a amintit cu grație în multe din cărțile și documentarele sale despre faptul că arta autentică trebuie să meargă la suflet, să înnobileze ființa umană, s-o pătrundă spre căi profunde în care să i se reveleze frumusețea dumnezeiască. Or, arta picturală, și nu numai, a devenit ostentativă, obraznică, lipsită de conținut și de substanță, captivă unui instinct primar și patologicului chiar. Și tocmai de aceea Scruton amintește cu rostiri delicate ca "frumusețea contează"... Dacă artistul nu produce în privitor sau chiar la nivel de subconștient colectiv alchimii și reale transformări interioare, atunci se poate numi că misiunea sa este ratată, în ciuda unei recunoașteri neobrăzate oficiale...

Absolventă a Universității Naționale de Arte București, secția Pictură, Viorica Romașcu este "chiar artistul cu toate înzestrările sale, luminând partea sa de univers", potrivit maestrului Vladimir Zamfirescu. "Ciclurile ei picturale dovedesc o privire atentă sau suavă, asezonate, inevitabil și grácil, cu izul iubirii universale, spre o lume a transcendențelor, spre un univers imemorial sau arhetipal, dominat de mit și taine. Prin cromatica și tematica lucrărilor sale încearcă un soi de incantație, delicată și plină de forță, deopotrivă, tocmai pentru a înlesni apropierea de mister și inefabil".

Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!

Vergil COJOCARU - COVER
editor senior

pictor, membru UAPR, UZPR,
Liga Navală Română,
vice-președinte cu probleme
culturale

Ca medic stomatolog, prin arta
plastică a găsit mari armonii
și liniște interioară. Esența
picturii sale o reprezintă
desenul, compoziția și
culoarea.

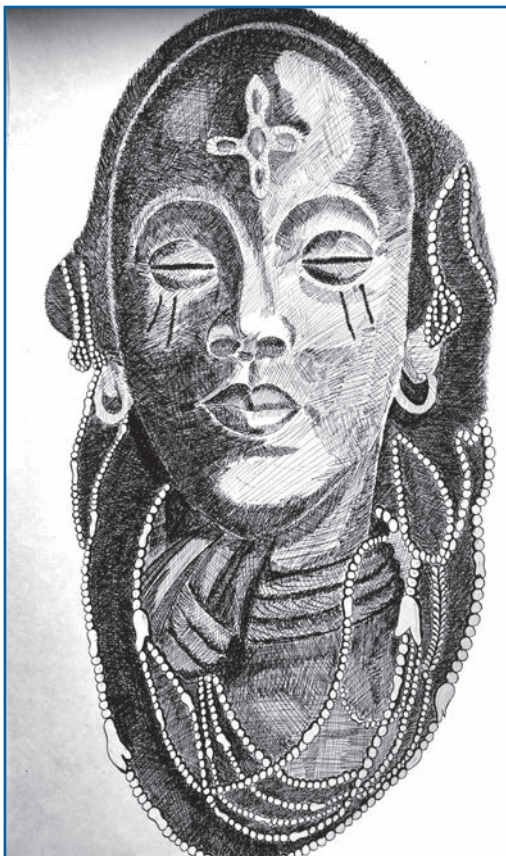
Are capacitatea de a reda
imagini obișnuite, însă
prospețimea redescoperirii
lor surprinde în majoritatea
lucrărilor sale.

În tablourile semnate Cristina
Mihaela Alexe, frumosul este
alături de întotdeauna binelui,
moralei fiind folosit ca element
de transmitere cu efecte sigure
în atmosfera elogiului propus.

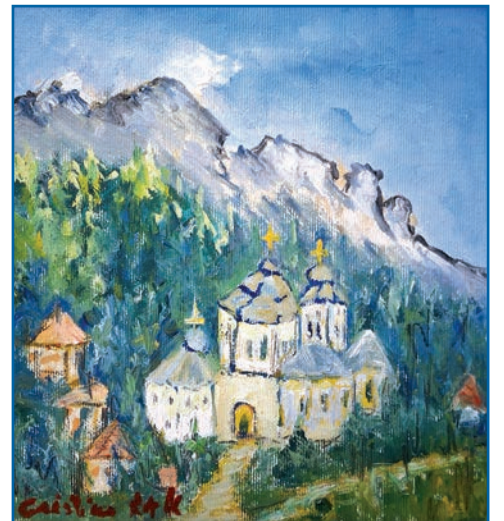
Dincolo de granițele
convenționale ale picturii,
întreaga arhitectură
cromatică, desen și
compozițională, supusă
nobleței talentelor sale
sufletești, are puterea de
a determina profunda
sensibilitate estetică a
momentului concepției
creației: peisaje, pești, flori,
portret, icoane.

Doamna Cristina Mihaela
Alexe are convingerea că din
artă izvorăște o bunăvoință
care trebuie să ne pătrundă,
recomandându-se ca o
propunere implicită, în
contemplarea lucrurilor care
ne înconjoară, cu acel înțeles
în care-l amenință și ajunge la
culmile frumuseții.

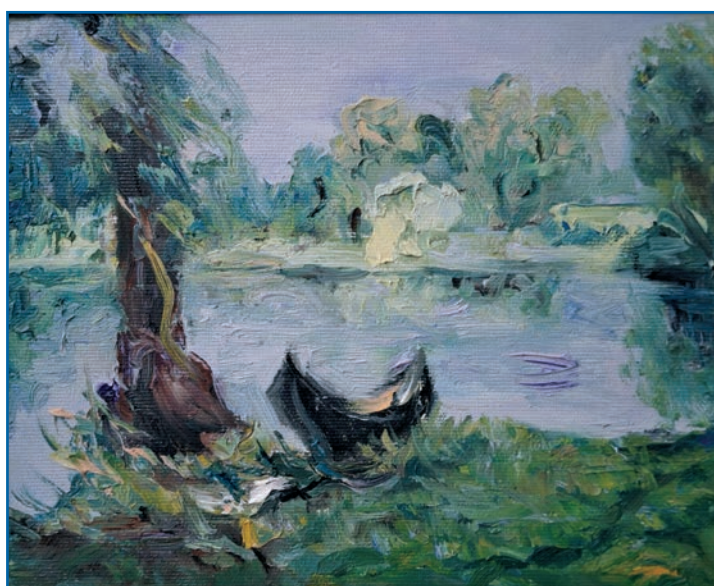
Nimic fără Dumnezeu!
Așa cred, gândesc
și voi scrie mereu!

**Cristina
ALEXE**

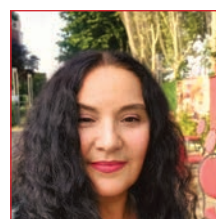
Dimitrie Anghel - fantome.

DIMITRIE ANGHIEL - FANTOME

È un amurg de toamnă Târziu
Soarele răpătat cu discul pe jumătate după declin,
aruncă răzlete pieziș, departările se estompează și
o nequăță albastră îndepărtează colinele
În tăcerea aceasta divină care te impresionează
Nu poți ști ce clipă anume are albastrul în puzgăre
Un sentiment de respirație te surprinde.

STIL MANIERISM

**Destinul unei voci
spinto-dramatic:**

Tenorul Paul Celmare, de pe scenele românești spre marea finală de la Szczecin

Teodora MARIN, editor senior

Între vocație și consacrare internațională. Arta lirică din România traversează o perioadă de efervescență creativă, propulsând pe scenele lumii personalități capabile să ducă mai departe tradiția unei școli de canto de prestigiu. În acest peisaj dinamic, numele tenorului Paul Celmare se impune ca un reper al noii generații.

Anul 2026 marchează un moment de cotitură în cariera sa: selectarea sa ca unic reprezentant al României la una dintre cele mai longevive și selective competiții de operă europene – „Marele Turneu al Tenorilor” (Wielki Turniej Tenorów) din Polonia.

Ajuns la a 26-a ediție, evenimentul organizat de Opera de pe Castel din Szczecin (Opera na Zamku)

va reuni, pe 11 septembrie 2026, doar opt finaliști din întreaga lume. Regalul muzical va fi găzduit de Amfiteatrul de Vară (Teatr Letni) din Szczecin. Spre deosebire de formatele rigide unde verdictele aparțin exclusiv comisiilor de specialiști, turneul polonez oferă puterea absolută publicului. Fiecare spectator primește un trandafir roșu, pe care îl va dăru artistului care i-a atins cel mai profund sufletul. Tenorul cu cel mai impresionant buchet este proclamat învingătorul absolut și primește titlul onorific de „cavaler” al serii.

„Sunt onorat să reprezint România. Voi cânta pentru a cuceri inimile publicului și voi da tot ce am mai bun!”, a declarat artistul. Mentorul său, soprana Cristiana Popescu, îl descrie ca fiind un interpret destinat unei mari cariere lirice, înzestrat cu o voce spinto-dramatică autentică și o carismă ieșită din comun. Acest eseu analizează traseul artistic, valențele vocale unice și dimensiunea cultural-jurnalistică a unui artist complet care creează punți între elita operei și comunitățile locale, prin turneul național programat în toamna anului 2026.

Anatomia unei voci rarissime: Profilul vocal spinto-dramatic. Categoria de tenor spinto-dramatic reprezintă o raritate biologică și tehnică, un adevărat dar patrimonial pentru orice scenă. Conform analizei sopranei Cristiana Popescu, vocalitatea lui Paul Celmare se distinge printr-o largime generoasă a spectrului sonor, un timbru luminos și o mare forță de penetrare a orchestrei. Termenul „spinto” (din italianul spingere – a împinge) definește acea voce lirică ce posedă proprietatea nativă de a fi propulsată spre accente dramatice intense, fără a-și pierde ductul melodic, suplețea și capacitatea de a genera nuanțe fine în mezza-voce.

Un tenor spinto-dramatic autentic trebuie să facă față unor partituri complexe, unde introspecția lirică alternează brusc cu izbucniri pasionale sau tragice. Vocea lui Celmare demonstrează exact această dualitate rară: susține declamații ample și acute explozive în registrul central și acut, coborând în inflexiuni calde, pline de noblete. Această versatilitate îi permite să abordeze un repertoriu vast, de la belcanto-ul târziu și capodoperele lui Giuseppe Verdi, până la verismul lui

Puccini sau Leoncavallo și partiturile romantice franceze. În arta modernă a operei, unde calitățile actoricești sunt la fel de importante ca performanța vocală, Paul Celmare împlinește idealul artistului modern: o statură scenică magnetică dublată de o rigoare interpretativă de înaltă ținută academică.

Formarea academică și validarea prin mari competiții. Parcursul lui Paul Celmare este rezultatul unui studiu riguros ghidat de mentori de calibrul și al confruntării timpurii cu exigențele competițiilor internaționale. Validarea valorii sale artistice a venit progresiv, prin distincții de prestigiu: Premiul I la Concursul Internațional „Alexei Stârcea” de la Chișinău – o competiție recunoscută pentru standardele înalte ale școlii est-europene; Premiul III la Concursul Internațional „Maria Cebotari” – punct de referință în spațiul cultural de peste Prut; Premiul Special al U.C.I.M.R. obținut în cadrul Concursului „Opera Start” de la Bușteni – recunoașterea directă din partea elitei criticii muzicale românești, un semnal clar că tânărul tenor

deținea atributele pentru marile scene. Aceste succese i-au deschis porțile către colaborări active cu instituții de prim rang: Opera Națională București, Teatrul Muzical „Nae Leonard” din Galați, Teatrul de Operă și Balet „Oleg Danovski” din Constanța, Filarmonica „Moldova” din Iași, Filarmonica Națională „Serghei Lunchevici”, Orchestra Națională Simfonică a Companiei „Teleradio-Moldova” din Chișinău și Filarmonica de Stat „George Enescu” din Botoșani. Fiecare colaborare a consolidat experiența sa de scenă în acustici arhitecturale diverse.

Don José în „Carmen Eterna” – Un triumf critic și interpretativ. În repertoriul oricărui tenor spinto, rolul lui Don José din opera Carmen de Bizet reprezintă un prag al maturității artistice. În vara anului 2026, Paul Celmare a oferit publicului bucureștean, pe scena Sălii Dalles, o interpretare memorabilă în producția inovatoare „Carmen Eterna”, regizată de Cătălin I. Arbore. Critica muzicală de specialitate l-a aclamat ca interpret coplesitor, înzestrat cu o mare forță dramatică.

Don José al său nu a fost un simplu militar orbit de o gelozie oarbă, ci un personaj profund shakespearean, sfâșiat între datorie, disperare și o pasiune devoratoare ce îl conduce spre autodistrugere. Momentul culminant a fost celebra Arie a Florii („La fleur que tu m'avais jetée”). Această pagină muzicală cere o tehnică de legato impecabilă și un control absolut al suflului. Relatările din presă confirmă că tenorul Paul Celmare a nuanțat magistral trecerea de la pianissimo la accente dramatice intense, ridicând sala în picioare.

Diplomația culturală și Turneul Național din toamna anului 2026. Dincolo de granițele sălii de spectacol, Paul Celmare își asumă rolul de ambasador cultural.

Turneul național din toamna anului 2026 reprezintă o extensie firească a crezului său: democratizarea accesului la marea muzică și aducerea artei lirice mai aproape de comunitățile locale private de stagioni permanente.

Râmnicu Sărat - 17 octombrie 2026, ora 18:00, Centrul Cultural „Florica Cristoforeanu”. Repertoriul diversificat va include arii celebre de o uriașă dificultate, precum electrizanta „Nessun Dorma”, alternată cu cântonele îndrăgite, oferind publicului rămnicean prilejul de a aplauda la scenă deschisă o adevărată voce de aur.

Onești - 20 octombrie 2026, ora 18:00. Turneul își continuă traseul în județul Bacău, unde Cinema Capitol va deveni epicentrul muzicii clasice. Vocea amplă și prezența scenică impunătoare a tenorului vor transforma această seară de marți într-o veritabilă sărbătoare a spiritului și a eleganței.

Buzău - 23 octombrie 2026, ora 19:00, Sala Consiliului Județean Buzău. La Buzău, evenimentul capătă valențele unui regal cultural de înaltă ținută artistică. Programul serii promise o fluiditate perfectă între piesele de crossover modern și marile arii universale, fiind evenimentul ideal pentru a deschide weekendul cultural al buzoienilor.

Focșani - 24 octombrie 2026, ora 19:00, Sala Balada. Focșaniul va vibra pe acorduri de operă într-un spectacol ce mizează intens pe una dintre marile calități ale artistului: modul cald, interactiv și profund uman în care comunică cu spectatorii.

Brașov - 13 noiembrie 2026, ora 19:00, Cinema Modern (Centrul Cultural Apollonia Modern). Mijlocul lunii noiembrie deplasează axa turneului în inima Transilvaniei, pentru o oprire specială în Brașov. Sub Tâmpa, tenorul va propune un repertoriu complex, ce unește rigoarea marilor scene cu nostalgia muzicii românești.

Înarmat cu o tehnică riguroasă, stăpân pe o voce spinto-dramatică de o rară frumusețe și, mai ales, ghidat de o dragoste profundă pentru oameni, Paul Celmare urcă pe scenă nu pentru a demonstra o simplă gimnastică vocală, ci pentru a cuceri inimi. România lirică are toate motivele să își privească viitorul cu mândrie și speranță.

Interviu cu Andrei ILIESCU cu ocazia aniversării a

70 de ani de la înființarea Orchestrai inginerilor

Nicolae VASILE, editor senior

În luna martie a acestui an, am avut ocazia să urmăresc la Ateneul Român Concertul extraordinar al Orchestrai inginerilor Petru Ghenghea prilejuit de sărbătorirea a 70 de ani de la înființarea ansamblului. Cunosce de mulți ani activitatea orchestrei ale cărei spectacole mi-au atras totdeauna atenția prin calitatea prestațiilor lor și, mai ales, prin pasiunea pe care artiștii-ingineri o pun în înfăptuirea actului artistic, transmisă convingător dintre scenă spre public. Sunt calități foarte apreciate și de publicul fidel care umple sălile la fiecare reprezentație.

Cu ocazia evenimentului aniversar am purtat o discuție cu dirijorul orchestrei Andrei Iliescu, în dubla sa calitate de conducător artistic al activității ansamblului și documentarist autorizat al istoriei orchestrei derulate în cei 70 de ani de existență, abordând câteva subiecte care, sperăm că vor atrage interesul cititorilor noștri.

N.V. Mărturisesc că sunt puțin încurcat pentru că nu știu cum să mă adresez în această discuție, cu apelativul de Domnule inginer Andrei Iliescu – calitate a profesiei de bază pe care o aveți sau de Maestre Andrei Iliescu – ca dirijor al unei re-cunoscute orchestre simfonice.

A.I. Vă scot imediat din încurcătură, propunându- vă să îmi spuneți simplu, Andrei Iliescu, în primul rând pentru că noi ne cunoaștem de peste un sfert de veac, dar și pentru faptul că nici mie nu îmi este clar în multe situații, dacă eu sunt cel apelat sau nu: când mă aflu, de exemplu pe la Filarmonica George Enescu, lumea pe care o întâlnesc își manifestă plăcerea întâlnirii exclamând, "O, a venit domnul inginer pe la noi", iar câteva ore mai târziu, aflându-mă la repetiție cu orchestra, când sunt întrebat de ceva, mi se spune, "Maestre, cum vreți să interpretăm în cutare loc?", așa că, pentru simplificare și pentru a instaura un aer cât mai destins al discuției noastre, vă propun să îmi spuneți, Andrei Iliescu.

N.V. Perfect, să pornim Andrei Iliescu! Pentru început propun să deprimăm câteva amintiri despre geneza Orchestrai inginerilor.

A.I. În martie 1956, asist.univ. ing. Petru Ghenghea, un bărbat de vîrstă mijlocie - avea puțin peste 40 de ani - reușea să înscrie în sindicatul Institutului de Căi Ferate, o activitate artistică sub titulatura de Orchestra de Cameră a Inginerilor. Institutul de Căi Ferate era o instituție de învățământ tehnic superior foarte apreciată în vremurile acelea, ca de altfel, întregul detașament socio-profesional al ceferiștilor care dispunea de sistem medical propriu – spitale, policlinici, locuințe pentru angajați, sistem de învățământ de profil și multe alte avantaje. Avusese chiar o Orchestră simfonică profesionistă care ființase din 1937, pînă spre sfârșitul războiului, când, în urma bombardamentului american din aprilie 1944, sediul acesteia, aflat în incinta Atelierelor Grivița cu instrumente, biblioteca, toată recuzita fiind complet distruse. Din acea orchestră făcuseră parte și instrumentiști care la vremea lui 1956 erau cadre universitare ale Institutului de Căi ferate. Erau oameni educați

după modelul de educație interbelic, care pe lângă însușirea profesiei de bază, de obicei pragmatică, te învăța să cânti bine și la un instrument muzical; Petru Ghenghea era unul dintre acei instrumentiști din fosta orchestra profesionistă, în care cântase la violoncel și unul din gândurile sale a fost să reînnoade tradiția muzicală în cadrul institutului și, după ce învinge rezistența multor colegi care aveau temerea că o asociere a unor "foști" nu era bine privită în acei ani, reușește să alcătuiască o nouă orchestră prin reunirea mai multor colegi cu care făcuse muzică.

Dar adevăratele motive ale Profesorului Ghenghea erau, de fapt, două, dincolo de strădania reînvierii tradiției: dorința de a crea un cadru în care sevoiau să facă muzică clasică din pasiune, fără recompense materiale și să ofere gratuit, rezultatele muzicii lor artistice unui public pe care să-l atragă spre Marea Muzică. Această viziune pe care a purtat-o timp de peste patru decenii, cât s-a aflat la conducerea destinului orchestrei s-a transformat în timp într-un crez transmis tuturor generațiilor care au urmat și reprezintă moștenire de preț a generației de astăzi.

N.V. Într-o oarecare măsură este știut că din componența orchestrei au făcut parte, în timp, personalități remarcabile din domeniul științific, cel al ingineriei și tehnicii românești. Ne puteți spune câteva nume de celebrități care fac parte din panoplia strălucitoare a ansamblului.

A.I. Desigur, o fac cu mare plăcere și, mai ales cu o deosebită mândrie. Evident că menționarea în această evocare a numelor acestor personalități nu este făcută într-o secvențialitate ierarhică, toate având o însemnătate iconică pentru noi, cei de

astăzi: violonistul academician Aurel Avramescu, cel care a înființat școala de electronică și apoi pe cea de automatică din învățământul superior, urmată de organizarea industriilor respective, violoncelistul Aurel Persu, inventatorul profilului aerodinamic al automobilului, patentat în Statele Unite ale Americii și în Germania, pianistul matematician

– inginer electronist Mihai Popov care, stabilit în Statele Unite ale Americii în anii 1968, a elaborat Teoria hiperstabilității sistemelor automate, preluată în practica industriilor mai multor țări avansate, violonistul inginer Nicoale M. Nicolae, diplomat, ambasador al României în Statele Unite ale Americii și Ministru al Comerțului și lista poate continua cu personalitatea prof. univ. dr. ing. Mircea Cazacu – un expert în hidrotehnică și un rafinat vilonist care a fost și Concert-maestru al orchestrei timp de aproape patru decenii și alte nume, la fel de remarcabile care sunt prezentate mai în detaliu în hronicul orchestrei.

N.V. Pentru că ați amintit de hronicul orchestrei, Andrei Iliescu sunteți cunoscut și ca autor al lucrării Ingineri, pasiune și muzică – 60 de ani împreună cu Orchestra inginerilor, apărută în anul 2017 la editura AGIR, o lucrare apreciată pentru abcribia care caracterizează documentarea care a stat la baza ei; am aflat din alocuțiunea omagială a președintelui AGIR, ținută pe scena Ateneului cu ocazia evenimentului de aniversare a 70 de ani de la înființarea orchestrei că urmează să apără un nou volum dedicat istoriei ansamblului. Puteți să dați amănunte suplimentare. Pentru cei ce ar dori să afle mai multe informații despre bogata istorie a orchestrei?

A.I. Mulțumesc pentru aprecierea pe care ați făcut-o lucrării mele apărută cu prilejul împlinirii a 60 de ani activitate ai orchestrei. Hotărârea de a mă încumeta la un travaliu extrem de complex – pentru documentarea ei am lucrat aproape 4 ani – am luat-o pentru că realizam că istoria întregului edificiu clădit se va pierde o dată cu dispariția Maestrului Petru Ghenghea și a prietenului său Prof. dr.ing. Mircea Cazacu, făuritori și martori ai tuturor celor întâmplări, dar și unici depozitari ai acestor mărturii pe care le-au luat cu ei. Tot ceea

ce clamam noi că ar fi alcătuit istoria măreață a ansamblului, personalități, mari soliști, concerte și orice altă amintire aveau nevoie de a fi obiectivate și depuse ca probe. Și așa, a apărut acel volum.

Reluarea lui la aniversarea de 70 de ani, pare desigur, o ediție revăzută și adăugită a celor prezentate în volumul scos la 60 de activitate și, într-o măsură oarecare așa și este, dar, dincolo de completările cu evenimentele petrecute în ultimii 10 ani, au fost rescrise și celelalte capitole interpretate dintr-o altă perspectivă, cu descrieri din viața orchestrei ca familie derulată într-o perioadă mult mai plină de evenimente. Generația care alcătuiește astăzi ansamblul este una care merită a fi prezentată ca una cu identitate proprie, făuritoare de acțiuni noi, bine conturate care au îmbogățit substanțial personalitatea și imaginea orchestrei, și care merită pe deplin de a i se consacra o muncă aparte de elaborare și prin care activitatea acestei generații să fie integrată întregii istorii. Lucrarea

matic), iar coexistența lor apărea ca o condiționare reciprocă. A fost un semnal de alarmă pentru Maestrul Petru Ghenghea care își dorea foarte mult ca, după retragerea sa, activitatea orchestrei să aibă continuitate și, mai ales, să își păstreze identitatea inginerescă. Și, cum eu eram inginer, și aflat la dreapta Maestrului și la propriu (după modelul său de așezare a orchestrei pe scenă, ca șef al partidei viilor secunde ce mă aflam de două decenii) și la figurat, substituindu-l uneori la repetiții, mă privea ca un potențial succesor, stimulându-mă să îi urmăresc "procesul" dirijoral. Mai aduc, cu modestie, argumentul că nu aveam contracandidat, pentru că eram... fiu de ceferist, calitatea de ceferist rămânând pentru Maestru un supremum al devenirii sale, chiar și în vremea când ajunsese profesor universitar. O a doua explicație vine din faptul că Maestrul era, la acea dată, la venerabila vârstă de 85 de ani și nu mai avea capacitatea de a asimila noi

a avea și mai multă legitimitate în fața colegilor din rândul cărora mă ridicasem și pentru a dobândi un nivel muzical mai înalt care să îmi permită abordarea unui repertoriu mai amplu împlinind și dorințele colegilor de orchestră.

După plecarea dintre noi a Maestrului Petru Ghenghea, în august 2006, ansamblul s-a rebrand-uit preluându-i și numele și am continuat să înnobilăm moștenirea pe care ne-a lăsat-o prin spectacole realizate cu pasiunea cu care ne înzestraseră, având permanent preocuparea de a ne pregăti cel puțin, la nivelul artistic care adusesese notorietatea ansamblului.

N.V. Am asistat la Ateneul Român la un concert aniversar care a lăsat o impresie deosebită și publicului și am observat că s-a bucurat și de atenția mass mediei, evenimentul fiind mediatizat și de Radio România Actualități și Muzical, iar TVR Cultural a prezentat la emisiunile sale de știri Jurnal Cultural un reportaj cu interviuri și secvențe din spectacol. Cum ați gândit și ați ales programul muzical al acelei serii.

A.I. Evenimentul a fost gândit a fi un omagiu adus de actuala generație fondatorului Petru Ghenghea, căruia îi datorăm recunoștința pentru nobila misiune pe care ne-a încredințat-o de a sluji muzica prin pasiune; în aceeași măsură, generației de aur pe care au reprezentat-o membrii fondatori ai ansamblului, oameni de o aleasă cultură și înalt caracter care ne-au format în cultul muzicii. Aceste tributuri le-am concretizat prin includerea în program a celor două Rapsodii enesciene, acei înaintași fiind mari iubitori ai muzicii românești pe care au cultivat-o asiduă de-a lungul timpului, iar Simfonia a IX-a a lui Dvorak, am vrut să fie înțeleasă ca un simbol al noilor zori pe care îi așteptăm a fi deschiși cu această nouă etapă a istoriei orchestrei. A fost și dorința pe care am exprimat-o și dlui președinte al AGIR, dr.ing. Mihai Mihăiță ca în alocuțiunea omagială să amintească de tributul pe care îl datorăm fondatorului, tuturor generațiilor care au contribuit la creșterea notorietății orchestrei, susținătorilor fideli care ne-au fost alături toți acești ani.

este predată la editură și sper să iasă curând de sub tipar.

N.V. Andrei Iliescu, sunteți la conducerea Orchestrei inginerilor Petru Ghenghea din anul 1998, fiind ridicat – să spun astfel - din rândurile orchestrei, unde erați violonist. Care este istoria numirii dumneavoastră și cât de apăsătoare ați simțit misiunea, de vreme ce la momentul acela Orchestra inginerilor se bucura o binemeritată notorietate care, îmi imaginez, că era greu de apărut.

A.I. Mulți intervievați când sunt puși în încurcătură de vreo întrebare incomodă, trag de timp printr-o replică de tergiversare, spunând, "da, întrebarea o consider foarte bună și merită a avea un răspuns mai elaborat", etc., etc; e un mod de a-i permite interviuatului să-și adune gândurile. M-ați pus și pe mine, într-o asemenea postură, acum.

Dar pornesc prin a vă da două explicații care ar arăta că transferul a fost un proces desfășurat pe cale naturală care s-a impus simultan și din motive obiective, cât și subiective: transferul de baghetă era un act pregătit teoretic cu ceva timp înainte; el începuse din 1997, după dispariția dr. Ernil Nechifor, fondatorul și dirijorul Orchestrei Medicilor, fapt care dusesse la un impas al activității ansamblului "medicilor" pentru că dr. Nichifor nu pregătise un continuator al activității orchestrei și, apoi, aceștia întârziind să apară ansamblul era în pericol să se desființeze. Cele două orchestre aveau o activitate ce se derula în paralel de patru decenii, ele fiind singurele fanioane ale mișcării amatoare performere de muzică culte și angajate într-un demers de educație muzicală (neprogra-

lucrări și membrii orchestrei doreau din ce în ce mai susținut înprospătarea repertoriului; Maestrul nu voia, însă să cedeze bagheta, fiind atât de atașat de copilul pe care îl crease și îl crescuse.

A acceptat, în cele din urmă să îmi cedeze bagheta și să continuăm un proces de tranziție, ca la unele concerte să mai dirijeze și domnia sa.

Încredințarea baghetei persoanei mele a fost făcută cu toată încrederea că îi voi urma crezul menținerii și întăririi unei comunități a iubitorilor muzicii clasice, fapt care m-a motivat, dar m-a și determinat să urmez cursurile de dirijat la Universitatea Națională de Muzică din București pentru

N.V. Domnule inginer și Maestre Andrei Iliescu vă mulțumesc pentru discuția pe care am avut-o și transmiteți, vă rog, tuturor membrilor Orchestrei inginerilor Petru Ghenghea admirația noastră pentru sentimentul pe care ni-l creați că prin fiecare spectacol al ansamblului înnobilați blazonul profesiei ingineresti și potențați dimensiunea umanistă a personalității slujitorilor breslei. Dorim orchestrei, mulți ani la fel de prodigioși!

Ancestralitatea frumuseților Banatului

Într-un ciclu de 40 de ani

Nicolae VASILE, editor senior

Actuala prezentare s-ar putea numi în termenii istorici de creșterea și descreșterea unei zone definite ca Banat, dar în sensul larg, în care acesta înseamnă o provincie condusă de un Ban. Forma administrativă este foarte veche, venind încă din anul 1230, printre cei care au deținut poziția de Ban de Severin fiind Mircea cel Bătrân și fiul acestuia Mihai, Iancu de Hunedoara etc.

(<https://dexonline.ro/definitie/banatul%20severinului/521052>)

Au existat în istorie Banatul Timișoarei, Banatul Craiovei, Banatul Lugoj-Caransebeș etc. toate aflate într-un teritoriu aflat pentru o perioadă ca parte a Imperiului Austriac, calitate care se simte și astăzi în memoria și psihologia locuitorilor din această parte de țară, fie și prin declarativul *“Banatul e fruntea”* spus cu atâta mândrie de câte ori este cazul.

Era prin anul 1986, când în familie proiectam vacanța de vară, dar nu se stinseseră încă temerile privind efectele exploziei de la Cernobil. Circulau vorbe că ar fi putut ca apa mării să fi devenit radioactivă, deci varianta litoralul Mării Negre cădea, mai ales că aveam copilul mic, de doar câțiva ani. Am ales în final o excursie de o săptămână la Orșova. Era acolo un hotel bun, la nivelul acelor vremuri, care avea un director foarte întreprinzător, și în plus, avea și un umor deosebit. Prima idee, de umor negru, era că cei care nu știau geografie aveau riscuri mari de a fi prinși la tentativa de a fugi din țară, traversând Dunărea înot spre Iugoslavia. Mulți confundau lacul care se formează la vărsarea Cernei cu Dunărea, gara Orșova fiind pe malul acestuia, și după un efort pe viață și pe moarte, când ajungeau dincolo constatau, de cele mai multe ori după ce se deconspirau, că nu au ajuns în țara vecină, ci abia atunci ajunseseră în Orșova.

Având ca bază Orșova, am vizitat Turnu Severin, unde era foarte lăudată întreprinderea de anvelope uriașe, de care șugubățul director de hotel, transformat în ghid, spunea că s-a produs doar una pe care o plimba prin toate expozițiile; la Reșița am văzut o adevărată forță industrială, de parcă orașul era în fabrică și nu fabrica în oraș; la Herculane am văzut turism de nivel vestic, iar la Oravița și Anina ni s-a vorbit doar de mineritul de atunci și nimic despre prioritățile istorice ale acelor localități, și în general, evitându-se prezentarea unor merite istorice al predecesorilor perioadei comuniste, ca și cum România se născuse abia cu câteva decenii în urmă.

Iată că, după 40 de ani, tot din rațiuni familiale, și tot într-o perioadă de temeri legate de Ucraina, fără a considera țara vecină vinovată de ceva, am reluat o parte din traseul făcut în 1986, în condițiile

Sentimentul general este acela ca după filmul *“Prin cenușa imperiului”* al lui Andrei Blaier, unde Gheorghe Dinică a făcut un rol magistral, numai că l-aș extinde la *prin cenușa imperiilor*. Mă refer la Imperiul Roman, Imperiul Austriac, Imperiul Sovietic și imperiul actual al privatizărilor nereușite sau rău intenționate.

La Turnu Severin, amintirile din vremea romanilor sunt egalate doar de Sistemul Hidroenergetic și de Navigație *“Porțile de Fier”*, realizare din epoca comunistă, trebuie s-o recunoaștem, iar la Orșova mi-au atras atenția doar grămezile de fier vechi din gară, nici tentativele de trecere în Iugoslavia nu mai au niciun farmec că și dincolo e la fel, sau mai rău. La Reșița, orașul și-a obținut independența față de fabrică, iar fabrica de locomotive a devenit *“Muzeul de locomotive în aer liber”*. Am remarcat prezența

Reșița - Prima locomotivă fabricată în România, 1872

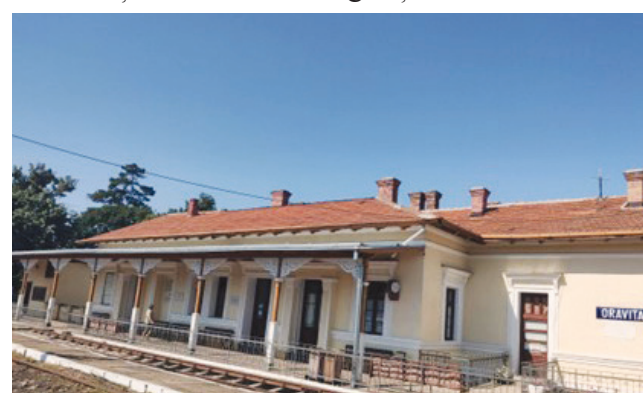
Universității *“Babeș-Bolyai”* acolo, un început bun în reconversia unei cetăți industriale în altceva.

La capitolul priorități naționale însă, de departe, domină Oravița. Primul Teatru din România (1817)

Oravița - Primul Teatru din România

la inaugurarea căruia a participat Împăratul Francisc I, instituție de care este legat și numele lui Mihai

Oravița – Prima gară din România

Eminescu, prima gară, prima cale ferată (Oravița-Bazias, 1854), prima cale ferată montană (Oravița-Anina, 1863), prima farmacie montanistică.

Un cuplu căreia trebuie dată multă atenție este Oravița-Anina, care au fost gândite împreună încă din perioada austriacă. Oravița cu prioritățile sale în mineritul de mare valoare (aur, argint, cupru) și Anina cu forța sa în mineritul de cărbune, sprijin radical pentru siderurgia de la Reșița și metalurgia cuprului și metalelor rare de la Oravița. Au fost legate și fizic printr-o bijuterie de cale ferată, realizare magistrală a anilor 1860 chiar și pentru nivelul Imperiului Habsburgic. Viaductele și tunelurile de pe acest traseu nu au fost depășite ca realizare tehnică nici până astăzi și au constituit parcă o invitație la marile investiții făcute în căile ferate din România în timpul domniei Regelui Carol I.

Simbolistica a fost la tot pasul dealungul traseului, remarcabilă fiind monumentală statuie a lui Decebal din Clisura Dunării, realizare făcută prin modelarea într-un munte a chipului marelui

„Chipul lui Decebal” de pe malul Dunării este realizat de sculptorul orșovean Florin Cotarcea

rege dac. Pentru a avea o idee asupra dimensiunilor, este bine de știut că numai reparația zonei nasului, după o desprindere nedorită a părții respective de rocă, care se observă din apropiere, a însemnat o înălțime de 6 metri. Fie-i slăvită memoria lui Iosif Constantin Drăgan pentru inițiativă și finanțare!

Stau și mă întreb, nu este un mare păcat național ca o localitate cu atâtea merite precum Oravița, fostă promotoare națională sau chiar imperială a multor domenii, fostă reședință a județului Caraș în perioada 1926-1950, județ desființat, să ajungă azi la 9000 de locuitori și să nu fie valorificat acest patrimoniu cultural și istoric? În țările dezvoltate începând cu Marea Britanie și continuând cu Germania, SUA etc., astfel de exemple în timpul istoriei au fost transformate în mari centre academice, culturale. Capitalele de state americane nu sunt marile centre industriale sau comerciale, ci mici localități care nu conțin decât administrația statului respectiv și o mare universitate. Conglomeratele ultracentralizate care să cuprindă totul, iar în afara lor să nu mai rămână nimic, nu reprezintă un viitor demn de urmat.

Dar nu putem încheia frumoasa poveste a călătoriei noastre, fără a vă prezenta frumusețile

Claudia Popescu, ghida grupului, la Fântâna cinetică de la Reșița

actuale, într-o excursie în grup organizată de Agenția CISTOUR.

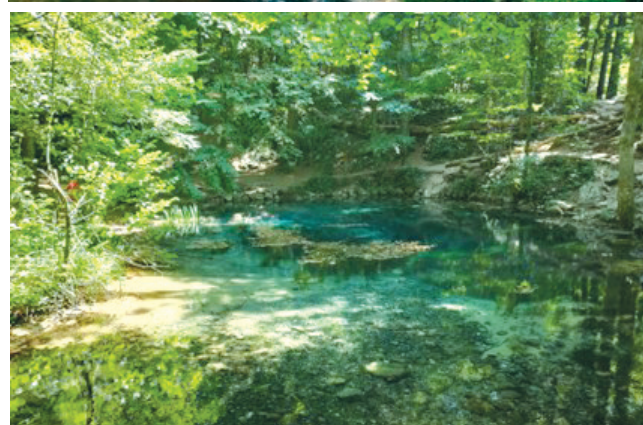

naturale care ne-au încântat privirile și ne-au umplut sufletele de bucurie.

Cascada Bigăr
în perioada de maximă frumusețe

**Cascada Bigăr în ziua de 2 August 2026, în
perioadă de maximă secetă**

Lacul Ochiul Beilui

Am întâlnit turiști fericiți

Pe tot parcursul vizitelor am fost încântați de povești și legende despre locurile respective, prezentate cu farmec de **Claudia Popescu**, ghida grupului din partea **Agenției CISTOUR**.

Egiptul între hartă și fantasmă

Maria PILCHIN
critic literar, scriitoare

Există călătorii care încep cu mult înaintea plecării. Ele se pregătesc în biblioteci, în sălile cinematografele, în albumele cu reproduceri, în lecțiile de istorie, în imaginile repetate până la uzură ale piramidelor, ale Sfinxului și ale unei Cleopatre mereu reinventate de Europa. Egiptul este, poate mai mult decât alte spații, o geografie locuită în avans de imaginație. Ajungem acolo purtând cu noi un teritoriu deja văzut, deja visat.

Cartea lui Mircea Mitrofan, „Egipt. Pe urmele faraonilor. Jurnal de călătorie” (Editura Contrafort, Craiova, 2025), se așază tocmai în această tensiune fertilă dintre locul real și locul fantasmatic, dintre experiență și sedimentul cultural care o precedă. Conceptul volumului este frumos prin simplitatea lui. Un om crescut cu povești despre Egipt ajunge, în sfârșit, în spațiul care i-a populat imaginarul. Nu pleacă însă doar pentru a verifica dacă piramidele există cu adevărat, ci pentru a măsura distanța dintre imagine și prezentă. Jurnalistul observă, notează, fotografiază mental, dar scriitorul este cel care caută fisurile prin care realitatea scapă din traseul turistic. De aici vine și farmecul cărții, din conflictul discret dintre programul impus și dorința de rătăcire, dintre ghidul care vorbește continuu și gândurile paralele ale călătorului care ar vrea să iasă din explicație, să se oprească, să tacă, să privească.

Egiptul lui Mircea Mitrofan nu este monumental în mod uniform. El se compune din contraste, din treceri bruște între sublim și improvizatie, între relicvă și comerț, între sacru și zgomotul profan. Haosul turistic nu este ascuns, nici exotizat. Lumea aceasta este pestriță, insistentă, pitorească și obositoare, traversată de voci, mirosuri, animale, praf, stoffe, parfumuri, motoare și promisiuni. Cartea are, de altfel, o puternică dimensiune olfactivă. Orientul nu este doar privit, ci respirat. Aromele grele ale uleiurilor și esențelor, praful încălzit, mirosul animalelor, al străzii, al apei, al încăperilor prin care trece o istorie prea densă pentru a rămâne abstractă.

În deșert, privirea europeană își descoperă propriile limite. Platoul Giza, cu relieful său străin și aproape „urât” pentru ochiul format în spațiile verzi ale Europei, obligă la o corectare a sensibilității. Aici frumusețea nu se oferă prin vegetație, prospețime sau varietate, ci prin austeritate, expunere și distanță. Pustiul scăldat de o lumină roșiatică trimite spre un imens corpus cultural al deșertificării: de la textele biblice și asceza creștină la literatura caravelor, la imaginarul colonial, la filmele în care nisipul devine probă, pedeapsă, revelație. Deșertul este mai mult decât decor, e o formă de reducere a lumii la elementar. Omul, desprins de confortul umbrelor, apare vulnerabil, iar trupul său reînvață setea, căldura, distanța.

Tocmai de aceea, crângul de salcâmi și umbra lui salvatoare capătă o intensitate aproape ritualică. Într-un spațiu al excesului solar, umbra devine bun cultural, refugiu și măsură a fragilității. Cămila și calul, exploatat de industria turistică, introduc o altă neliniște – aceea a europeanului care călătorește cu conștiința propriei participări la un mecanism de consum al locurilor și al ființelor. Privirea nu mai poate fi inocentă. A admira înseamnă uneori a beneficia de o suferință bine camuflată în fotografie. Cartea nu transformă această grijă într-un discurs moralizator, ci o lasă să apară ca disconfort, ca ezitare, ca imposibilitate de a separa aventura personală de infrastructura care o face posibilă.

Nilul aduce o altă temporalitate. Dacă deșertul pare să dizolve urmele, fluviul le adună. Pe apă, Egiptul încetează pentru o clipă să mai fie succesiune de obiective și devine curgere, continuitate, respirație istorică. Urmele coptilor, ale musulmanilor și ale lumii faraonice se suprapun fără a se anula, iar

civilizația apare nu ca bloc pur, ci ca palimpsest. În Cairo, trecutul nu stă retras în vitrine, el irumpe în trafic, în clădiri, în ateliere, în poveștile despre papirus, în gesturile comercianților și în privirea călătorului care încearcă să lege fragmentele.

Muzeul de Egiptologie este, în acest sens, scena centrală a întâlnirii dintre european și propria lui educație culturală. Intrarea în „labirintul istoriei egiptene” nu echivalează cu dobândirea unei cunoașteri totale. Dimpotrivă, mulțimea sarcofagelor, statuilor, papirusurilor și obiectelor funerare produce o formă de dezorientare fertilă. Omul contemporan, obișnuit să transforme totul în informație accesibilă, se vede depășit de amploarea unui trecut care nu poate fi epuizat prin explicație. Muzeul devine un spațiu al disproporției dintre durata unei vieți și durata unei civilizații.

Printre toate aceste straturi, Cleopatra rămâne fantasma intimă a călătoriei. Ea nu este doar personaj istoric, ci o creație europeană continuă, hrănită de literatură, pictură și cinema. Pentru tânărul care a crescut cu imaginea împărătesei de pe Nil, întâlnirea cu Egiptul înseamnă și întoarcerea la propriile lecturi, la vârstele succesive ale fascinației. Poate tocmai de aceea vizita la Radio-Televiziunea Egipteană trezește dorința de a pătrunde în alte labirinturi, de a vedea mecanismul contemporan prin care o cultură își produce imaginile despre sine. Dorința rămâne neîmplinită, iar această rată este semnificativă: orice călătorie autentică păstrează o ușă închisă.

„Cred că voi scrie o carte”, spune călătorul. Fraza are prospețimea unei decizii luate în mers, dar și modestia unui început.

Volumul rezultat nu pretinde să închidă Egiptul într-o formulă. Îl lasă să rămână contradictoriu, imposibil de consumat până la capăt. Meritul lui Mircea Mitrofan este de a transforma itinerarul într-o formidabilă meditație despre felul în care culturile sunt mai întâi imaginate, apoi vizitate și abia la urmă, poate, înțelese. Egiptul său există pe hartă, dar continuă să existe și după întoarcere, ca „lumină roșiatică”, miros, neliniște și promisiune.

Urmare din numarul trecut

Numai El este "atoateștiitorul și atoatefăcătorul". Cunoaște rostul omului și atâtor vietăți de pe pământ, deoarece nimeni altul nu știe de ce trăiesc și de ce pier. ... Numai Dumnezeu știe ce este dincolo de noi... numai Dumnezeu știe când și de unde a venit acest Univers și când sau cum se va isprăvi-dacă se va isprăvi vreodată". Concluzia la care ajunge ajungea savantul medic român era următoarea: "oricât am fi de învățați, rămânem tot numai oameni și că nu trebuie să confundăm "omenescul" nostru, cu "naturalul" lui Dumnezeu. „Omenesc este numai ce facem noi fără ajutorul Naturii, dar ceea ce realizăm noi în felul acesta este așa de puțin și de imperfect sau nimic! În schimb, tot ce face Natura, adică opera dumnezeirii, cu sau fără concursul sau voia noastră, și în mod curent sau excepțional, este "supranumesc" și acestui „supraomenesc” repet să îi zic eu "natural", iar nu "supranatural". Omul de știință este cel dintâi care nu poate să conteste existența lui Dumnezeu Creatorul tuturor lucrurilor și ființelor. Și aceasta pentru că omul de știință cercetează opera lui Dumnezeu încercând

Aspectul religios al științei și raționalitatea credinței

Preot prof. univ. dr. Ioan STANCU

Teologia ca și știința în general au constituit fundamentul cunoașterii umane din toate timpurile. Pe parcursul studiului religios următor vor fi prezentate, cu amănuntele necesare înțelegerii sensurilor, contribuțiile diferiților teologi și oameni de știință în reliefaarea aspectului religios al științei și bazele logicii, ale raționalității asupra credinței.

să o înțeleagă și să-i descopere calitățile spre a le pune tot mai mult umanității, adică pentru a ajuta la desăvârșirea operei Creatorului. Dar, așa cum am precizat mai înainte, omul de știință nu este Creatorul lucrurilor. De exemplu, el cercetează și descoperă efectele electricității. Dar, ce știe el despre electricitate în afară de faptul că este o forță? Omului îi este mai ușor să gândească în mod complicat, decât simplu, spunea părintele profesor Dumitru Stăniloae. Simplu, însemnând esențial. De exemplu: omul de știință poate să spună foarte multe despre o ciupercă sau cireasă și poate să obțină foarte multe variante din acestea. Dar, oare cine poate să creeze o cireasă sau o ciupercă? Omul poate să scoată pui în clocitori foarte moderne, sofisticate. Dar poate el să facă oul care să producă pui? Sau: omul ară pământul, seamănă, părăsește, etc, dar bobul pus în pământ-chiar dacă tratat în laborator, îmbunătățit, etc-este împrumutat de la natură. Toate aceste fenomene naturale sunt opera Creatorului, a lui Dumnezeu. Autenticul om de știință știe perfect lucrul acesta. De aceea se apleacă cu adevărată religiozitate asupra studiului său, sacrificând timpul și energia personale, dedicându-se cu totul cercetării lucrării dumnezeiești din natură și din lume. Dacă descoperă ceva este fericit și se închină în fața minunii descoperirii sale. Dacă nu ajunge la vreo descoperire sau decodificare a mesajelor

imprimate în natură, este convins că vor veni alte generații după el care vor reuși lucrul acesta. Cât este îngăduit omului să descopere? Nimeni nu poate ști lucrul acesta. Toate fenomenele naturii descoperite de știință, toate legile naturale descifrate de știință, toate existau decât lumea. Știința a lămurit multe dintre "tainele" naturii, dar sunt și mai multe de lămurit. Or, tot ce se petrece dincolo de puterea sau priceperea omului de a cunoaște, există și nu trebuie tăgăduit lucrul acesta. Cât la sută din tainele naturii au fost scoase la vedere de oamenii de știință? Care este procentul celor care sunt taine pentru oamenii de știință? Cine deține cheia tuturor acestor "enigme"? Cine este dincolo de cunoașterea științifică? Savantul știe cine este și-i recunoaște acestuia întâietatea Creatorului. Ideea călăuzitoare a gândirii savantului român este următoarea: Omul nu este stăpânul naturii, ci un beneficiar și un părtaş al ei. Relativa stăpânirea naturii nu se datorează superiorității lui, ci Harul lui revărsat asupra oamenilor-pentru unii mai mult, pentru alții mai puțin-de Creator. Omul de știință-tot om la urma urmei-a greșit atunci când a crezut că el stăpânește Natura și L-a situat pe Dumnezeu în supranatural, L-a căutat acolo și nu L-a văzut. Pretenția aceasta a omului cere însă un mare corectiv: faptul de a stăpâni ceva ce nu înseamnă că l-ai creat.

(Va continua)

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREȘTI

Biblioteca Metropolitană București continuă să aducă lectura, creativitatea și educația culturală mai aproape de comunitate prin evenimente desfășurate în biblioteci, parcuri, instituții de învățământ, spitale, săli de spectacol și alte spații publice.

Opera și dialogul

Anul 2026 a adus momente de referință pentru proiectul cultural „Opera la Bibliotecă”, care a împlinit opt ani de existență. Gala aniversară dedicată **Centenarului Elena Teodorini** a reunit artiști lirici consacrați și tineri interpreți, confirmând rolul proiectului în promovarea educației muzicale și în apropierea publicului de universul operei și al muzicii clasice.

În cadrul seriei „Dialoguri pentru suflute”, Biblioteca Metropolitană București a avut onoarea de a-l găzdui, pentru prima dată în România, pe reputatul dirijor german **Patrick Lange**. Întâlnirea, moderată de soprana **Daniela Ciocia**, a oferit publicului și tinerilor muzicieni o rară oportunitate de dialog despre artă, vocație și experiențele de pe marile scene ale lumii.

Copilăria printre povești

Ziua Internațională a Copilului a transformat Se-diul Central „Mihail Sadoveanu” într-un univers al

Biblioteca, dincolo de rafturi

poveștilor, jocului și creativității. Atelierele de lectură, activitățile artistice, jocurile educative și spectacolul Teatrului de Păpuși „Licurici” au adus împreună copii, părinți și bunici, într-o sărbătoare a imaginației și a bucuriei de a descoperi lectura.

În același spirit, filialele Bibliotecii Metropolitane București au organizat zeci de activități dedicate celor mici: ateliere de scriere creativă, jocuri educaționale, expoziții de pictură, boardgames și lecturi interactive, demonstrând că biblioteca rămâne un spațiu al întâlnirii și al învățării prin experiențe atractive și accesibile.

Sub semnul stelelor

Partener tradițional al **ASTROFEST**, cel mai mare festival de știință și astronomie din România, **Biblioteca Metropolitană București** a fost prezentă și în această vară în Parcul Crângași cu ateliere creative inspirate de Univers: planete, rachete spațiale, pictură cosmică și activități care au îmbinat lectura cu explorarea științifică.

Lectura unește comunități

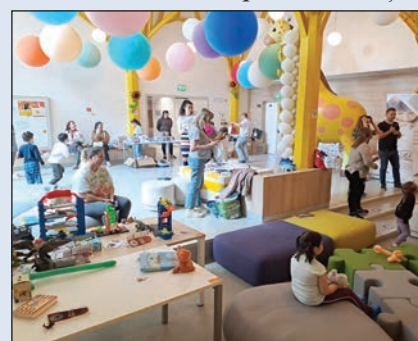
Un alt moment important al verii a fost festivitatea de premiere a celei de-a V-a ediții a **Concursului Național „Vânătoarea de lectură în bibliotecă”**, organizat de **Casa Corpului Didactic a Municipiului București** în parteneriat cu Bi-

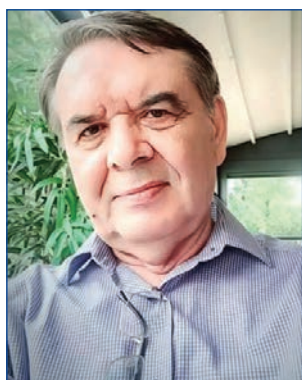
blioteca Metropolitană București. Evenimentul, găzduit de **Universitatea Națională de Știință și Tehnologie POLITEHNICA București**, a celebrat legătura dintre carte, educație și inovație, reconfirmând faptul că fiecare mare idee își are începutul în cunoaștere.

Dincolo de marile proiecte culturale și educaționale, **Biblioteca Metropolitană București** a continuat să fie prezentă în mijlocul comunității prin participarea la **West Side Flower Fest 2026**, prin activitățile estivale din cadrul proiectului

„Biblioteca la firul ierbii” și prin întâlnirile organizate în parcuri, spitale și centre de recuperare pentru copii. În fiecare lună, **Biblioteca Metropolitană București** desfășoară activități de lectură și ateliere creative la **Centrul Național Clinic de Recuperare Neuropsihomotorie Copii „Dr. Nicolae Robănescu”** și la **Spitalul Clinic de Urgență pentru Copii „Maria Skłodowska-Curie”**. Prin aceste demersuri, **Biblioteca Metropolitană București** confirmă că este un spațiu viu, care își depășește propriile ziduri și se întâlnește cu publicul acolo unde acesta are nevoie de cultură, dialog și speranță.

Ramona Ioana MEZEI
Carmen ȘTEFAN

Dulcea limbă română

Prof. Grigore Curcanu

Scriitorii români, indiferent de înregimentarea lor pe filiale, societăți și Uniunea Scriitorilor, sunt cei dintâi creatori de limbă română, alături de centre lingvistice, universități, Academia Română. Eu mă refer la scriitorii care, înscriși în diferite cenacuri literare, zi de zi, sub o formă sau alta, chiar participă la actul de creare a frumosului prin dulcea limbă română.

Fiecare cenaclu, indiferent unde se află, la noi sau în Republica Moldova, face eforturi multiple pentru a aduce în prezent, valoarea operelor literare ale înaintașilor noștri, uitați de școli, precum și prin propriile lor creații. Eu cred că azi, mai mult ca oricând, oamenii artei își dau mâna pentru a salva tezaurul nostru – limba română. Se scriu mult mai multe cărți, unele de o valoare inestimabilă. Este o onoare să faci parte dintr-un cenaclu unde limba română este comoara de veacuri, unde fiecare participant contribuie la mărirea și înflorirea ei.

La Biblioteca Metropolitană București a avut loc o nouă ședință a Cenaclului Literar „Dor de infinit”, o nouă emulație, trei ore de literatură și muzică. Mă bucur că de fiecare dată scaunele sunt insuficiente pentru publicul nostru, semn că oamenii sunt dornici de cultură. Mulțumim protagoniștilor acestui eveniment literar, Loreta Din, Roxana Licu, Marilena Dumitrescu Enescu pentru cărțile lansate, cărți primite cu mare interes de publicul din sală. Fiecare a avut susținători care au vorbit despre cartea lansată, unii chiar ample comentarii, cum au fost: Doina Bârcă, o scriitoare cunoscută și redactor la revista *Independența Română*, *Independența prin cultură*, care a făcut comentarii pertinente la cărțile lansate ca de fiecare dată. Un alt comentator a fost și Loreta Din, scriitor și pictor consacrat, care a comentat cărțile colegilor ca valoare literară. De asemenea Nely Vieru, poet și pictor, artista noastră Doina Ghițescu și Daniela Udrea Popa au comentat dând mai multă valoare cărților lansate. Trebuie spus că la cenaclul nostru, indiferent ce temă are, înainte se prezintă proiectele fiecăruia participant. Trebuie remarcat că atmosfera este caldă, plină de surprize din partea membrilor participanți. Aici mă refer la frumoasele momente teatrale susținute de doamna Doina Ghițescu, actor la Ministerul de Interne și a grupului teatrului Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, printre care scriitoarea Daniela Udrea Popa și Ela Poenaru. De la Iași ne vine mereu de ani de zile scriitorul umorist Doru Melnic, de la Vălenii de Munte, cantautorul și scriitorul Nicolae Pitz. Cenaclul este ca un spectacol unde se recită, se cântă, numai pe baza textelor scriitorilor noștri, dar și din scriitorii consacrați, mai ales la momente aniversare. Înainte de orice ședință de cenaclu, se prezintă autori clasici și contemporani, date biografice, contribuția acestora la dezvoltarea limbii române. De asemenea se prezintă revista de literatură și artă unde mulți din participanți sunt coautori, fie la conținut, fie la realizarea copertelor revistei „Universul literar-artistic Dor de Infinit”, realizat de mine, Grigore Curcanu și Marilena Dumitrescu Enescu. Cum spuneam, cenaclul nostru este unul rar întâlnit, unde participanți din toată țara și din străinătate își lansează cărți aici, efectiv participă la dezvoltarea literaturii române, cum pot, vin de acolo cu trăirile lor, aduc din diaspora dragostea față de țară, iar scriitura lor este emoționantă. Da, este o adevărată sărbătoare a sufletului.

Românii scriu, oriunde s-ar afla, iar cenaclul nostru pune în valoare fiecare operă, apariție nouă. Mulțumesc că în fiecare iarnă sau vară, componența cenaclului nostru este alcătuită din scriitori ce vin din Corabia, Pitești, Bârlad, Galați, Suceava, Ploiești, Iași, București, Drăgășani, Craiova, din Câmpina, Roman, Republica Moldova, Făgăraș, Germania etc. Mulțumesc Ileana Câmpean și corul „NEAMUL ROMÂNESC” pentru prezență. Pledez mereu pentru colaborarea între cenacluri la nivelul orașului București, unde se poate colabora, fiecare dintre noi vom avea multe de spus; apreciez pe aceia ce lună de lună reușesc să umple sălile bibliotecilor pentru a împlini actul creației și pe colaboratorii de peste tot.

E chiar o plăcere imensă să vezi în fiecare lună cum oameni, venind cu trenurile, din diferite zone, se îndreaptă spre cenaclul nostru. Aproape fiecare zonă a țării este reprezentată și prin asta e unicitatea cenaclului, că adună în jurul său creatori de frumos din România. Colaborăm cu unele cenacluri, cum sunt „Suflet de poet” din Bălți, „Scriitorii fără frontiere”, Iași, unele cenacluri din București. Da, la noi este o adevărată odă adusă limbii române. Aici la Biblioteca Metropolitană, Mihail Sadoveanu, în strada Tache Ionescu nr. 4 ne întâlnim în fiecare ultimă sâmbătă a lunii, apoi mergem în țară, unde suntem apreciați de atâta timp.

Mulțumesc conducerii Bibliotecii Metropolitane, doamnei manager general, Ramona Mezei și d-nei director adjunct, Pleșa, că ne primește cu drag, colaborând împreună în actul de creație pentru păstrarea intactă a culturii românești. Numai aici am prezentat sute de lansări de cărți, dar căsute momente interesante despre literatura română!

Galeria marilor glorii ale sportului românesc, Nadia Comăneci, pentru totdeauna liderul gimnasticii, Ivan Patzaichin, pagaia de aur a lumii, Ilie Năstase, primul numărul 1 al tenisului mondial, Elisabeta Lipă, cea mai titrată medaliată cu aur la canotaj, exemplu viu care însușește noile generații de canotori, porniți pe drumul deschis de ea.

Dar nu ne-ar ajunge o carte pentru a-i nominaliza pe toți, sportivi care au ridicat tricolorul pe cele mai înalte catarge ale arenelor mondiale, făcând o țară întreagă fericită, un model pentru milioane de tineri de pe toate meridianele.

O nouă stea a României strălucește azi pe firmamentul sportului mondial David Popovici

Încă din adolescență se anunța ca o forță ce va domina înotul mondial. La doar 14 ani, câștigă prima sa medalie de aur la Baku, la Festivalul Olimpic de Vară pentru Tineret European, anunțând că steaua sa este în urcare! În 2022, la Budapesta, la Campionatul Mondial, marii săi adversari nu au putut să îl vadă în bazin decât din spate, David adjudecându-și medaliile de aur la cele mai rapide probe (100 și 200 m).

Cu fiecare competiție la care participă, panoplia sa de aur se îmbogățește cu noi și noi medalii, pentru care i se cântă imnul.

Palmares medalii

- 2019 Baku** Festivalul Olimpic de Vară pentru Tineret European: aur - 100m; argint 50m, 200m
- 2020 Budapesta** Campionat European: aur 100m, 200m
- 2021 Roma** Campionat European de Juniori: aur la 50m, 100m, 200m; argint ștafeta 4x100m
- 2021 Kazan** Campionat European în bazin scurt: aur 200m
- 2022 Otopeni** Campionat European de Juniori: aur 50m, 100m, 200m, argint ștafeta mixtă 4x100m
- 2022 Roma** Campionat European: aur 100m, 200m
- 2022 Lima** Campionat Mondial de Juniori: aur la 100m, 200m; ștafeta 4x100m
- 2024 Belgrad** Campionat European: aur 100m, 200m
- 2024 Paris** Jocurile Olimpice: aur 200m; argint 100m,
- 2025 Samorin** Campionat European U23: aur 100m, 200m; bronz 50m
- 2025 Singapore** Campionat Mondial: aur la 100m, 200m

La Paris multiplul campion European și-a onorat blazonul. David Popovici a reușit dubla de aur la 100m și 200m

David Popovici a stabilit un record, mai greu de atins (poate) decât câștigarea unei curse. La ultimele trei Campionate Europene, David a cucerit toate medaliile din probe de viteză, performanță neegalată până în prezent. Se pregătește și a patra?

David Popovici își merită locul între marile glorii sportive ale României!

Aur european pentru Flotila de aur a României

Radu LEVĂRDĂ

Sportivii României, în ciuda lipsei dotărilor materiale la nivel înalt, cum le au la dispoziție în alte țări, ne dau zi de zi motive de mare bucurie prin rezultate extraordinare. Flotila României de canotaj se numără printre cele mai prolifiche câștigătoare de medalii din cel mai strălucitor metal, așa cum ne-a obișnuit de mult timp. La Campionatul European de Canotaj desfășurat la Varese, în Italia, sportivii noștri au pus România pe cea mai înaltă treaptă în clasamentul pe națiuni, cu cele șase medalii de aur.

Bianca Ifteni

AUR Campionatul mondial U23 Duisburg schif simplu feminin

După două titluri mondiale cucerite la juniori (în 2023 și 2024), Bianca a devenit campioană mondială Under 23 la Duisburg (2026) în proba de schif simplu feminin (BW1x), în urma unei curse spectaculoase. La jumătatea finalei ocupa locul al patrulea, însă un sprint extraordinar pe ultimii 500 de metri i-a adus victoria. A trecut prima linia de sosire înaintea reprezentantelor Irlandei și Spaniei, cucerind medalia de aur.

Claudiu Neamțu, Mateus Cozminiciuc, Mugurel Semciuc, Andrei Mândrilă, Constantin Adam, Sergiu Bejan, Florin Arteni, Fabrizio Scripcariu și Rucsandra Bucșa (cârmaci) AUR CE Varese - 8+1 masculin

Medalie de aur la Campionatele Europene de la Varese, Italia, după o cursă excelentă, încheiată cu timpul de 5:25.95, înaintea Germaniei și Italiei. Este primul titlu european cucerit vreodată de România în această probă.

Cristina Drugă, Geanina Juncanariu, Ancuța Bodnar, Maria Lehaçi, Magdalena Rusu, Amalia Chelaru, Adriana Adam, Simona Radiș și Victoria Petreanu (cârmaci) AUR CE Varese 8+1 feminin

Sportivele noastre au dominat finala de la Varese și s-au impus cu timpul de 5:56.14, înaintea Marii Britanii și Italiei. În calificările desfășurate vineri, același echipaj feminin a stabilit un nou record al Campionatelor Europene (5:49.79), cu peste opt secunde mai rapid decât precedentul record (5:58.13), stabilit de Olanda în 2025. Timpul obținut este, totodată, mai bun decât actualul World Best Time (5:52.99), stabilit tot de România la Jocurile Olimpice de la Tokyo 2020. Recordul mondial nu poate fi însă omologat în cadrul Campionatelor Europene.

Simona Radiș și Adriana Adam

AUR CE Varese - Dublu rame feminin

Simona Radiș și Adriana Adam au dominat cursa finală și au doborât recordul european stabilit tot

de România la Europenele de anul trecut de la Plovdiv (06:49.18), cu timpul de 06:49.04. Pe podium au mai urcat echipajele din Cehia și Italia.

Ștefan Berariu și Florin Lehaçi

AUR CE Varese

- dublu rame masculin

Cei doi au trecut primei linia de sosire, cu timpul de 06:15.62, înaintea echipajelor din Lituania și Italia. Reamintim că, în această probă, tot ei sunt cei care au stabilit recordul european (06:11.57) anul trecut, la Campionatele Europene de la Plovdiv, Bulgaria.

Iulia Bălăucă și Marian Enache

AUR CE Varese

- dublu vâsle mixt

Este primul titlu european din istorie obținut de România în această probă, cei doi impunându-se cu timpul de 6:27.87, înaintea echipajelor din Germania și Italia.

Magdalena Rusu, Ancuța Bodnar, Maria Lehaçi, Florin Lehaçi, Andrei Vatamaniuc, Leontin Nuțescu, Ștefan Berariu, Amalia Chelaru și Victoria Petreanu (cârmaci) AUR CE Varese - 8+1 mixt

Sportivii noștri au încheiat cursa pe primul loc, cu timpul de 5:41.90, înaintea echipajelor din Germania și Danemarca, cucerind un nou titlu european pentru România.

Cosmin Iulian Pleșescu, Leontin Nuțescu, Andrei Vatamaniuc și Ciprian Tudosă

ARGINT CE Varese - patru rame masculin

După o cursă foarte strânsă în finala probei de patru rame masculin (M4-), ei s-au clasat pe locul al doilea, în urma Marii Britanii și înaintea Germaniei.

Mariana Dumitru, Emanuela Ciotău, Andrada Moroșanu și Iulia Bălăucă

BRONZ CE Varese - patru vâsle feminin

Ele au urcat pe podium alături de echipajele din Elveția și Germania.

Numărul de urgență dedicat victimelor violenței domestice **0800 500 333**, disponibil non-stop și gratuit.

Ordinul de protecție: scutul legal al victimelor violenței domestice din România (V)

Avocat Mariana-Daniela BĂDESCU, editor senior

Extinderea universală a protecției și opinia avocatului în instanță

Intrarea în vigoare a ordinului de protecție extins marchează o schimbare istorică de paradigmă în justiția din România: siguranța cetățeanului nu mai depinde de actele de stare civilă, ci de realitatea pericolului. În acest capitol final, analizăm din perspectiva practicii avocațiale cum coexistă noul scut universal cu cel domestic, de ce plângerea penală și ordinul de urgență trebuie activate simultan în caz de violență și ce riscă agresorii recidiviști care încalcă hotărârile instanței. O analiză directă din sala de judecată despre drepturi, proceduri rapide și limitele de siguranță pe care nicio victimă nu ar trebui să le încalce.

După ce am analizat în detaliu mecanismele anterioare, culminând cu aspectele prezentate în numărul anterior – *Scutul judiciar: Ordinul de protecție în fața instanței de judecată*, devine evident că parcursul unei cereri în fața magistraților reprezintă momentul decisiv pentru siguranța unei victime. Totuși, dincolo de rigorile de procedură parcurse în sala de judecată, realitatea socială a impus o transformare profundă a modului în care statul român definește agresiunea. Multă vreme, întregul efort legislativ descris în paginile acestui articol a fost limitat strict la spațiul locativ comun sau al relațiilor de rudenie de sânge. Dacă violența se petrecea în familie, legea clasică (Legea nr. 217/2003) funcționa ca o barieră de salvare. Dacă însă pericolul venea de pe stradă, de la un vecin violent, un coleg de muncă răzbunător sau un fost partener cu care nu s-a coabitat niciodată, victima se lovea de o neputință legală izbitoare în fața instanței. Această limitare structurală lăsa neprotejați mulți cetățeni care nu aveau legături de sânge cu agresorul.

Apariția ordinului de protecție extins (prin Legea nr. 26/2024) a venit să completeze această infrastructură juridică, creând o paralelă perfectă și necesară cu cel domestic. Cele două mecanisme funcționează astăzi în oglindă în fața judecătorilor: folosesc aceleași pârgii de urgență bazate pe evaluarea riscului de către poliție și aceeași monitorizare prin brățări electronice, dar cu o sferă de aplicare universală. Ordinul extins ridică bariera legăturilor de familie, oferind protecție în fața oricărui agresor și acoperind inclusiv zonele gri din mediul online, cum sunt hărțuirea virtuală, cyberbullying-ul sau mesajele obsesive de amenințare. Astfel, scutul legal nu mai este doar unul domestic, ci devine un instrument general de siguranță pentru orice cetățean a cărui libertate este pusă în pericol. Din acest moment, perimetrul de aplicare a fost debarasat de orice condiționare familială, asigurând protecție în fața oricărei agresiuni externe.

O nuanță juridică extrem de importantă, care completează debaterile din instanță, se referă la raportul dintre ordinul de protecție și tragerea la răspundere penală a agresorului în cazul abuzurilor fizice. O mare parte dintre victime trăiesc cu impresia greșită că trebuie să aleagă între a cere protecție și a depune o plângere penală. În realitate, acestea sunt două acțiuni total diferite care merg mână în mână. Din prima secundă în care se prezintă la poliție, victima poate și trebuie să formuleze ambele cereri. În timp ce plângerea penală pornește un mecanism mult mai lent, ce presupune anchete penale, audieri de martori și expertize medicale care durează luni de zile, ordinul de protecție intervine ca un scut rapid. El oferă siguranță imediată pe tot parcursul anchetei penale, asigurându-se că agresorul este ținut la o distanță strictă în timp ce este cercetat

pentru faptele sale, evitându-se astfel escaladarea conflictelor pe perioada derulării anchetei urmăririi penale.

Forța reală a acestui scut juridic este demonstrată de severitatea legii în cazul în care agresorul decide să încalce măsurile stabilite. Atunci când instanța se pronunță în dosarul de urgență, judecătorul acționează într-o procedură civilă-specială, impunând doar interdicții de mișcare și comunicare, fără a aplica o pedeapsă cu închisoarea în acea zi. Însă, din secunda în care agresorul sfidează hotărârea și încalcă ordinul (fie el provizoriu sau definitiv), fapta sa se transformă automat într-o infracțiune penală de sine stătătoare, pedepsită direct cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Mai mult, dacă abuzatorul este recidivist și a mai fost condamnat în trecut pentru acte de violență sau pentru încălcarea unei alte hotărâri judecătorești, regulile stricte din Codul Penal obligă magistrații să îi majoreze limitele de pedeapsă cu încă o jumătate. În caz de recidivă, toleranța sistemului dispare complet, șansele unei pedepse cu suspendare sunt minime, iar agresorul riscă executarea efectivă în penitenciar, alături de obligația de a urma tratamente medicale sau consiliere psihologică obligatorie. Orice tentativă de a ocoli legea atrage după sine o intervenție fermă și punitivă a statului.

Opinia avocatului:

De la litera legii la salvarea de vieți

Din perspectiva practicii avocațiale de zi cu zi, unificarea și extinderea acestor legi au adus o schimbare radicală de viziune în sălile de judecată. În trecut, ședințele axate pe ordine de protecție erau adesea marcate de o profundă neputință profesională. Ca avocați, eram puși în situația dureroasă de a le explica unor oameni terorizați că, deși dovezile de hărțuire sau amenințare erau incontestabile, instanța era obligată prin textul rigid al legii vechi să respingă cererea doar pentru că agresorul nu le era soț sau rudă. Astăzi, judecătorii privesc aceste cauze eliberați de barierele formale ale actelor de stare civilă. Atenția magistraților este concentrată exclusiv pe existența unui pericol real pentru viața, integritatea sau

libertatea omului, ceea ce a transformat procesele în proceduri mult mai directe, rapide și profund umane. Această schimbare oferă un real confort psihologic victimelor care pășesc timorate în sălile de judecată.

Tot din experiența sălii de judecată, trebuie lansat un avertisment ferm cu privire la conduita victimei după ce a obținut câștig de cauză. Acest ordin de protecție generează obligații stricte pentru ambele părți. Dacă instanța a stabilit o interdicție de apropiere, persoana protejată nu are voie sub nicio formă să își contacteze agresorul, să îl invite în locuință sau să accepte întâlniri private de împăcare. O astfel de atitudine din partea victimei anulează instantaneu autoritatea hotărârii judecătorești, dă peste cap intervenția poliției și vulnerabilizează grav eficiența scutului legal în cazul unei noi agresiuni. Respectarea normelor juridice este o obligație colectivă ce nu permite derogări de la siguranță.

Arhitectura juridică din România este în prezent complet echipată să intervină și să izoleze agresorii, însă eficiența ei depinde în totalitate de curajul de a rupe tăcerea. Pentru ajutor imediat, dincolo de zidurile tribunalelor, rețelele de sprijin sunt active în permanență: numărul unic de urgență **112** pentru intervenții la fața locului, Linia Verde Națională gratuită **0800 500 333** administrată de ANES (Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați) pentru consiliere juridică și sprijin, aplicația mobilă Bright Sky pentru evaluarea siguranței și localizarea adăposturilor, precum și asociațiile specializate din Rețeaua VIF (Rețeaua pentru Prevenirea și Combaterea Violenței Împotriva Femeilor) sau Asociația ANAIS. Dreptul la o viață trăită fără frică este garantat, iar legea oferă astăzi toate pârgurile pentru ca acest drept să fie respectat. Acest efort comun dintre cetățean și instituțiile statului reprezintă fundamentul unei societăți sigure, în care abuzul este combătut cu fermitate, promptitudine și profesionalism de la prima sesizare până la decizia finală.

Baroul București
0721 867 155
avocatdanielabadescu@gmail.com

Cronica Timpului

Revistă editată de Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România

Redacția

Director onorific

Doru Dinu GLĂVAN

Director

Nicolae VASILE

Redactor-șef

Rodica SUBȚIRELU

Redactor-șef

Marian DUMITRU

Redactor-șef
adjunct

Daniela BĂDESCU

Teodora MARIN

Art director

Mihai APOLOZAN

Secretar general

de redacție

Ortansa

MIHALCEANU

Redactori

Loreta COSMESCU

Mariana ROTARU

Consilier editorial

Maria DOHOTARU

Corectură

Ioan

GANEA - CHRISTU

Consultanță juridică **Avocat Mariana Daniela BĂDESCU**

**Responsabilitatea juridică
pentru conținutul articolului publicat aparține autorului**

Adresă **Bd. General Gheorghe Magheru
nr. 28-30, et. 1, Sector 1, București**

Contact

Tel: 021 317 9225

Fax: 021 313 0672

cronicatimpului2015@gmail.com

uzpr/cronica-timpului

facebook.com/uzp.org.ro

Cont la Banca Comercială Română

(pentru revista „Cronica Timpului”)

RO04 RNCB 0072 0497 0059 0007

ISSN: 2393-1361

Tipărit la **Tipografia MAGIC PRINT**

ȘASE NUME NOROCOASE DE NOTA ZECE

Vergil COJOCARU - COVER

editor senior pictor, membru UAPR, UZPR, Liga Navală Română, vice-președinte cu probleme culturale

„Cartea amintirilor – loc de întâlnire a excelențelor”

– lucrare ce se află în pregătire în mai multe volume, deoarece personalitățile despre care am scris și am publicat în diferite reviste și ziare depășesc sutele. Fără a considera că cei despre care am scris și voi scrie sunt fenomene supra-naturale, rămân un spectacol fascinant, un discurs dincolo de cuvinte, o frumoasă comunicare la nivelul simțurilor, cultural, estetic, sentimental.

Acest număr al revistei Cronica Timpului, îl dedicăm portretului!

Prin tragere la sorți – gen loteria norocului – am selectat șase artiști despre care am scris frumoase, dar puține fraze, cu dorința de a supune atenției cititorilor revistei, talentul și strălucirea activității lor.

În fiecare număr viitor voi continua cu alți șase artiști în ordinea extragerii norocoase..

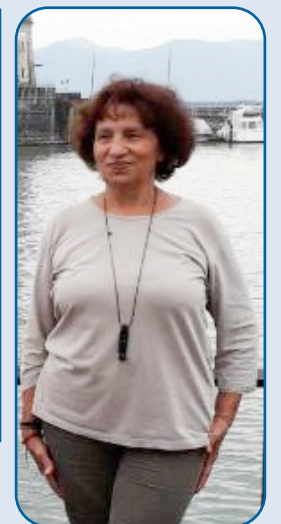
Carmen
FLORIAN

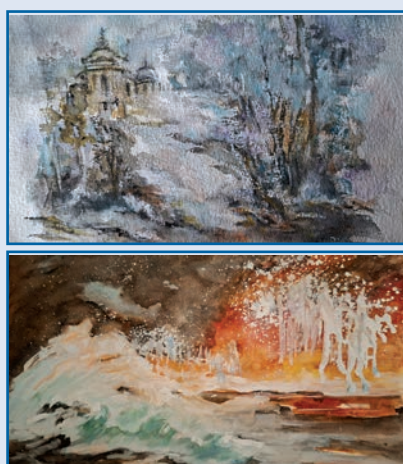
Anamaria **CHIRILĂ**

Victoria **DINĂ**

Georgeta **ATANASIU**

Ana **RUS**

Neagu
MANOLACHE

